VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ TƯ
9.4.2025 (12.3 Ất Tỵ)
Số 43 (4177)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

Thành lập Ban Chỉ đạo của Bộ VHTTDL về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, cải cách hành chính và Đề án 06

[2]

Tăng cường hợp tác, phát triển du lịch golf chuyên nghiệp

[3]

Tái hiện bước ngoặt lịch sử qua những trang sách

● Những cây bàng mang dáng hình Tổ quốc

[11&13]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Cơ hội của sản xuất

● **THỤY BẤT NHI**

Sự việc Chính phủ Mỹ áp dụng biểu suất thuế đối ứng đang làm dấy lên những thông tin tiêu cực, nhưng dưới lăng kính sản xuất lại là một dấu hiệu tích cực, thúc đẩy những nỗ lực đầu tư sản xuất hiện thực hơn. Không ít chuyên gia kinh tế nhìn nhận, tất nhiên thuế bị áp cao sẽ ảnh hưởng nghiêm trọng đến giá trị thương mại toàn cầu, nhất là với những quốc gia bị đánh giá thuế đối ứng quá cao, phần lớn dòng chảy hàng hóa nhập khẩu vào Mỹ sẽ bị chặn lại, làm nảy sinh những tâm lý chống đối.

(Xem tiếp trang 2)

ĐỀ XUẤT MÔ HÌNH HỌC HAI BUỔI/NGÀY:

"Vẹn cả đôi đường"?

(VH). Mới đây, đề xuất mở rộng việc dạy học hai buổi mỗi ngày sang bậc THCS và THPT vốn chỉ áp dụng cho cấp tiểu học, đã thu hút sự quan tâm của đông đảo dư luận. Phụ huynh, học sinh và các nhà quản lý giáo dục đang có những phản hồi đa chiều xoay quanh chính sách này, đặt ra nhiều kỳ vọng và cả băn khoăn về tính khả thi, áp lực học tập, điều kiện triển khai tại các địa phương...

[12]

Theo đề xuất, học sinh cấp II, III sẽ học 2 buổi/ ngày. Trong ảnh: Học sinh trường THPT Nguyễn Trãi (Ba Đình, Hà Nội) sinh hoạt đầu tuần

Ảnh: T.NGHĨA

Hành trình hồi hương tác phẩm của vua Hàm Nghi

[8]

Vẫn chưa di dời tượng nhà chí sĩ Phan Bội Châu theo yêu cầu của TP Vinh

[4]

XUNG QUANH PHÁT HIỆN HAI THUYỀN CỔ "KỲ LẠ" Ở BẮC NINH

Có thể thuyền bị cháy nên... bỏ lại?

[5]

Thành lập Ban Chỉ đạo của Bộ VHTTDL về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, cải cách hành chính và Đề án 06

Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng vừa ký Quyết định số 934/QĐ-BVHTTDL thành lập Ban Chỉ đạo của Bộ VHTTDL về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, cải cách hành chính và Đề án 06. Theo Quyết định, Ban Chỉ đạo của Bộ VHTTDL về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, cải cách hành chính và Đề án 06 (sau đây gọi tắt là Ban Chỉ đạo) được thành lập trên cơ sở hợp nhất Ban Chỉ đạo cải cách hành chính của Bộ; Ban Chỉ đạo chuyển đổi số của Bộ; Tổ công tác triển khai Quyết định số 06/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án phát triển ứng dụng dữ liệu dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ chuyển đổi số giai đoạn 2022-2025, tầm nhìn đến năm 2030 của Bộ.

Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng làm Trưởng ban Chỉ đạo. Thứ trưởng Tạ Quang Đông và Thứ trưởng Phan Tâm làm Phó Trưởng ban Chỉ đạo. Ban Chỉ đạo có chức năng nghiên cứu, đề xuất với Bộ VHTTDL, Bộ trưởng và giúp Bộ, Bộ trưởng chỉ đạo, phối hợp thực hiện các chủ trương, chiến lược, cơ chế chính sách, các giải pháp phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, cải cách hành chính và triển khai Đề án 06 trong phạm vi quản lý nhà nước của Bộ. Về nhiệm vụ, quyền hạn, Ban Chỉ đạo nghiên cứu, đề xuất với Bộ, Bộ trưởng phương hướng, kế hoạch, giải pháp để giải quyết những vấn đề trong thực hiện các chủ trương, chiến lược, cơ chế, chính sách đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số quốc gia, cải cách hành chính và triển khai Đề án 06 trong phạm vi quản lý nhà nước của Bộ.

Cho ý kiến về các chiến lược, chương trình, cơ chế, chính sách, đề án, dự án quan trọng liên quan đến phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, cải cách hành chính và triển khai Đề án 06 thuộc thẩm quyền quyết định của Bộ, Bộ trưởng. Giúp Bộ trưởng chỉ đạo các đơn vị thuộc Bộ thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, cải cách hành chính và triển khai Đề án 06. Giúp Bộ trưởng đôn đốc, kiểm tra việc thực hiện các chiến lược, chương trình, cơ chế, chính sách, đề án, dự án, kế hoạch, giải pháp về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, cải cách hành chính và triển khai Đề án 06. Sơ kết, đánh giá, báo cáo tình hình, kết quả triển khai các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, cải cách hành chính và triển khai Đề án 06...

T.SƯƠNG

Cơ hội...

(Tiếp theo trang 1)

Song khi nhìn vào năng lực sản xuất nội địa, cộng đồng doanh nghiệp cũng thừa nhận, thuế suất mới đang tạo áp lực thay đổi tích cực. Bởi lẽ những mặt hàng sẽ bị áp thuế cao đều liên quan đến các loại sản phẩm nguyên liệu nhập khẩu, hàng hóa mua ngoài… Thực chất nền sản xuất nội tại, về khai thác lâm sản, phát triển nông nghiệp, và nhất là ứng dụng trí tuệ làm ra các sản phẩm sáng tạo thì sẽ không bị thuế đối ứng ảnh hưởng. Ngược lại, hàng hóa sản xuất thực tế trên tài nguyên và năng lực quốc gia lại có nhiều cơ hội để tăng tiến.

Đơn cử, theo Hiệp hội Rau quả Việt Nam, tỷ lệ xuất nhập rau quả Việt Nam và Mỹ không chênh lệch quá lớn. Năm 2024, Việt Nam xuất vào Mỹ 360,4 triệu đô la hàng hóa nông sản, chủ yếu trái cây nhiệt đới thì cũng nhập hoa quả ôn đới trị giá đến 543 triệu đô la. Như thế, dư địa để nông sản Việt vào thị trường này mà không bị áp thuế đối ứng còn khá cao. Trong bối cảnh các nước không ủng hộ thuế suất của Mỹ, quay sang tìm những nguồn hàng khác, rõ ràng nông sản Việt càng có cơ hội "lấn sân" sang nhiều thị trường mới hơn nữa. Với các mặt hàng sản xuất khác như gỗ, may mặc…, thuế đối ứng cũng rất hạn chế áp đặt trên những sản phẩm dùng nguyên liệu và công nghệ tại chỗ. Do đó, nhận định thuế suất mới ảnh hưởng đến thương mại là đúng, nhưng với địa hạt sản xuất, sẽ làm tăng điều kiện đầu tư và vận động phát triển.

Một chủ doanh nghiệp xuất khẩu cơ kim khí tại Đà Nẵng bày tỏ, thông tin về thuế suất mới đang ảnh hưởng trực tiếp đến những đơn hàng của công ty ông. Song nếu thời gian tới, chỉ đạo Trung ương nhấn mạnh vào đầu tư năng lực luyện kim quốc gia với những đơn vị đầu tàu triển khai các nhà máy chế tạo, luyện kim mạnh, rõ ràng thách thức nhập khẩu nguyên liệu sẽ giảm. Từ đó, các sản phẩm kim khí Việt Nam sẽ có lại cơ hội đi vào thị trường Mỹ với các mức giá hợp lý hơn, khả năng cạnh tranh cao hơn. Rõ ràng qua các lăng kính phản ảnh, cơ hội cho sản xuất đang được đặt ra. Các tổ chức, doanh nghiệp cần tỉnh táo nhận định đúng tình hình, chọn ra các phân khúc sản phẩm, dịch vụ có lợi thế, có năng lực thật sự, sẽ có thêm cơ hội. Quan trọng là chính sách quản lý, hỗ trợ từ các cấp ngành sẽ ra sao, mà tín hiệu này, thật sự lại đang lạc quan bởi những định hướng chuyển biến mạnh mẽ trong bộ máy hành chính quốc gia hiện nay.

Riêng về lĩnh vực nông sản, có thể thấy, cơ hội cho những vùng chuyên canh sản xuất là nhiều hơn. Các khu vực nông nghiệp đặc thù ở Tây Nguyên, đồng bằng Tây Nam Bộ sẽ là những điểm thu hút đầu tư sản xuất đầy ưu thế; chỉ cần được cải thiện môi trường đầu tư, tổ chức bảo quản và chế biến chuyên sâu, xây dựng hệ thống logistics hiệu quả, là sẽ có được nhiều cơ hội để xâm nhập thêm các thị trường mới, gồm cả thị trường Mỹ.

Rõ ràng trong mọi nguy cơ luôn tồn tại cơ hội mới. Nếu nhận chân đúng vấn đề, đặc biệt tập trung vào năng lực chuyên môn, chủ động nguồn nguyên liệu, năng lượng, sức mạnh sản xuất của các ngành đầu tư Việt Nam sẽ được khai phá tốt hơn. Điều này không chỉ giúp cải thiện năng lực nội địa, mà còn thay đổi hẳn bối cảnh xuất khẩu, không e ngại gì những biểu suất thuế quan. ■

Đối thoại về "Sức mạnh mềm văn hóa"

Diễn ra chiều qua 8.4 tại Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam (VICAST), chương trình đối thoại "Sức mạnh mềm văn hóa" có sự tham gia của các diễn giả: PGS.TS Nguyễn Thị Thu Phương, Viện trưởng VICAST; ông Frédéric Martel, nhà văn, giảng viên Đại học ZHdK, Zurich và TS Bùi Nguyên Bảo, Trung tâm đào tạo MC và Kỹ năng KnB Enhance, điều phối chương trình.

Buổi đối thoại "Sức mạnh mềm văn hóa" được tổ chức với nhiều nội dung thảo luận như tầm quan trọng của sức mạnh mềm văn hóa trong xây dựng hình ảnh quốc gia và phát triển kinh tế - xã hội; cung cấp cơ hội cho các chuyên gia, nhà nghiên cứu, nhà hoạch định chính sách trao đổi ý kiến và kinh nghiệm trong việc phát huy sức mạnh mềm văn hóa; thảo luận về các chiến lược cụ thể để khai thác, phát huy các nguồn lực văn hóa sẵn có, nhằm nâng cao khả năng cạnh tranh quốc gia và khả năng hội nhập quốc tế. Đồng thời, đưa ra các giải pháp và chính sách để thúc đẩy sự phát triển của ngành công nghiệp văn hóa, góp phần bảo vệ và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc trong bối cảnh toàn cầu hóa.

Chương trình đối thoại không chỉ một lần nữa khẳng định tầm quan trọng của sức mạnh mềm văn hóa, mà còn tạo nên diễn đàn chia sẻ kinh nghiệm, xác định các chiến lược cụ thể và đề xuất những giải pháp khả thi nhằm phát huy sức mạnh mềm văn hóa. Theo Viện trưởng Nguyễn Thị Thu Phương, chương trình đối thoại có những hành động cụ thể, thiết thực, đề ra những giải pháp mới mẻ, giúp phát huy sức mạnh văn hóa Việt Nam, nâng cao khả năng cạnh tranh và thúc đẩy hội nhập quốc tế…

NGÂN ANH

Đề nghị phạt hơn 224 triệu đồng đối với cơ sở sản xuất kẹo rau củ Kera

Ngày 8.4, Sở Y tế tỉnh Đắk Lắk cho biết, đã chuyển hồ sơ đề nghị Chủ tịch UBND ra quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với Công ty cổ phần Asia Life (địa chỉ 18/99 Nguyễn Văn Linh, xã Ea Tu, TP Buôn Ma Thuột, Đắk Lắk) với tổng số tiền hơn 224 triệu đồng. Theo ông Cao Văn Thành, Phó Chánh Thanh tra Sở Y tế tỉnh Đắk Lắk, trên cơ sở kết quả kiểm tra và kiểm nghiệm mẫu an toàn thực phẩm tại Viện Kiểm nghiệm An toàn Vệ sinh Thực phẩm Quốc gia, Sở Y tế tỉnh Đắk Lắk đã dự thảo quyết định xử phạt vi phạm hành chính, chuyển hồ sơ, đề nghị Chủ tịch UBND tỉnh Đắk Lắk xử phạt Công ty cổ phần Asia Life về bốn hành vi vi phạm hành chính.

Cụ thể, các vi phạm gồm: Thực hiện không đầy đủ về theo dõi nhiệt độ, độ ẩm đối với nguyên liệu tại khu vực chứa đựng, kho bảo quản; cơ sở sản xuất thực phẩm thuộc đối tượng bắt buộc thiết lập và áp dụng hệ thống phân tích nguy cơ và kiểm soát điểm tới hạn (HACCP) đã có thiết lập nhưng không áp dụng đầy đủ trong thực tế; sản xuất sản phẩm thuộc diện tự công bố sản phẩm nhưng không phù hợp với tiêu chuẩn đã công bố; buôn bán, lưu thông sản phẩm thực phẩm thêm chất phụ gia so với tiêu chuẩn đã công bố. Sở Y tế tỉnh Đắk Lắk đề xuất tổng số tiền xử phạt cho cả bốn hành vi vi phạm là 224.250.400 đồng.

Riêng đối với hành vi vi phạm về buôn bán, lưu thông sản phẩm thực phẩm thêm chất phụ gia so với tiêu chuẩn đã công bố, quá trình kiểm tra, cơ quan chức năng thống kê có 2.080 hộp, tổng giá trị vi phạm hơn 67 triệu đồng (2.080 hộp x 32.452 đồng/hộp). Hành vi này bị đề xuất mức phạt trên 168 triệu đồng.

P.V

CHIA BUỒN

Ông **Nguyễn Quốc Trưởng**, sinh năm 1955; quê quán: Xã Sa Động, huyện Bảo Ninh (Quảng Bình); thường trú tại ngõ 142 Nguyễn Thị Định, thôn Sa Động, xã Bảo Ninh, TP Đồng Hới (Quảng Bình) là bố vợ của phóng viên Trần Ánh Dương, phóng viên thường trú Văn phòng Đại diện Báo *Văn Hóa* ở phía Nam, đã từ trần vào hồi 9h05 ngày 8.4.2025 (tức ngày 11 tháng 3 năm Ất Tỵ), hưởng thọ 71 tuổi.

Lễ nhập quan vào lúc 15h ngày 8.4.2025 (11 tháng 3 năm Ất Tỵ); Lễ viếng vào lúc 17h ngày 8.4.2025 (11 tháng 3 năm Ất Tỵ). Linh cữu an táng tại Nghĩa địa Cửa Phú, thôn Sa Đông, xã Bảo Ninh, TP Đồng Hới.

Ban Biên tập cùng toàn thể cán bộ, phóng viên, biên tập viên và người lao động Báo *Văn Hóa* xin chia buồn sâu sắc với phóng viên Trần Ánh Dương cùng toàn thể gia quyến!

VĂN HÓA

Tăng cường hợp tác, phát triển du lịch golf chuyên nghiệp

● **ĐÌNH TOÁN**

Tại buổi làm việc với ông Greg Norman, Đại sứ Du lịch Việt Nam nhiệm kỳ 2018-2021 diễn ra ngày 8.4 tại Hà Nội, Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, golf không chỉ là môn thể thao mà còn tạo ra nhiều tiềm năng về phát triển du lịch. Do đó, cần tăng cường hợp tác, đầu tư để phát triển môn golf, tạo động lực phát triển du lịch golf.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng tiếp Đại sứ Du lịch Việt Nam nhiệm kỳ 2018 - 2021 Greg Norman Ảnh: TR.HUẤN

Phát biểu tại buổi làm việc, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết, những năm qua, thực hiện nghiêm túc chủ trương của Đảng, Nhà nước về phát triển du lịch, bức tranh du lịch Việt Nam đã có nhiều khởi sắc. Hơn nữa, kể từ sau đại dịch Covid-19, với nhiều chính sách làm mới, cải tiến chất lượng các sản phẩm du lịch, tăng cường quảng bá, xúc tiến... du lịch Việt Nam đã đạt được nhiều kết quả ấn tượng.

Bộ trưởng thông tin năm 2024, Việt Nam đã đón gần 18 triệu lượt khách quốc tế, phục vụ trên 110 triệu lượt khách nội địa. Tổng thu từ khách du lịch ước đạt khoảng 840 nghìn tỉ đồng. Trong quý I năm 2025, khách quốc tế đến Việt Nam đã đạt trên 6 triệu lượt. Du lịch được đánh giá là điểm sáng trong phát triển kinh tế, xã hội của Việt Nam. Bộ trưởng nhấn mạnh, với vai trò là Đại sứ Du lịch Việt Nam nhiệm kỳ 2018-2021, bằng uy tín, kinh nghiệm cá nhân trong lĩnh vực golf, các hoạt động của ông Greg Norman và công ty về golf của ông đã truyền đi thông điệp tích cực về phát triển du lịch golf tại Việt Nam. Nhấn mạnh du lịch golf là một trong những sản phẩm du lịch Việt Nam có thế mạnh, Bộ trưởng mong muốn ông Greg Norman cùng các cộng sự sẽ tiếp tục nghiên cứu, đẩy mạnh đầu tư vào việc phát triển golf ở Việt Nam.

Gợi mở một số giải pháp, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng mong muốn ông Greg Norman với vị trí, vai trò của mình có thể phối hợp xây dựng một học viện golf ở Việt Nam; có thể là học viện mang tên ông để đào tạo, rèn luyện các VĐV golf của Việt Nam thi đấu ở đấu trường quốc tế. Theo Bộ trưởng, dù có bước tiến lớn trong nhiều năm qua nhưng phát triển golf tại Việt Nam vẫn còn một số khó khăn. Trong đó có việc các VĐV chưa thực sự có nhiều cơ hội thi đấu ở các đấu trường quốc tế. Nếu làm tốt công tác đào tạo, các VĐV có thể thi đấu tốt và cạnh tranh ở đấu trường quốc tế. Bộ trưởng cũng mong muốn ông Greg Norman phối hợp với ngành thể thao tổ chức một giải golf giao hữu tại Việt Nam, với sự tham gia của nhiều VĐV quốc tế. Việc tổ chức một giải thi đấu quốc tế cũng sẽ góp phần thu hút nhiều khách du lịch đến Việt Nam và quảng bá được hình ảnh điểm đến.

Về lâu dài, Bộ trưởng mong muốn bằng uy tín và trải nghiệm của mình, ông Greg Norman sẽ tham mưu cho Bộ VHTTDL trong công tác quản lý, phát triển bộ môn golf ở Việt Nam. Đặc biệt, Bộ trưởng cho rằng cần sớm công bố, đưa các sân golf đạt chuẩn của Việt Nam lên bản đồ golf của thế giới. Từ đó, thu hút đầu tư, đón thêm nhiều golfer hơn nữa. Đối với việc tiếp tục bổ nhiệm ông Greg Norman làm Đại sứ Du lịch Việt Nam, Bộ trưởng cho biết, do ảnh hưởng của đại dịch Covid-19, việc trao quyết định bổ nhiệm bị gián đoạn. Bộ VHTTDL sẽ trao quyết định bổ nhiệm ông Greg Norman làm Đại sứ Du lịch Việt Nam nhiệm kỳ tiếp theo trong thời gian sớm nhất. Hy vọng với vai trò Đại sứ Du lịch Việt Nam trong giai đoạn tới, ông Greg Norman sẽ tiếp tục đóng góp tích cực, hữu ích hơn nữa, với những sản phẩm rõ ràng; cống hiến cho sự phát triển của du lịch Việt Nam, đặc biệt là du lịch golf. Qua đó, khẳng định thương hiệu, sức hấp dẫn và vị thế của golf Việt Nam với 8 lần được bình chọn là Điểm đến Golf tốt nhất châu Á, 2 lần đoạt giải thưởng Điểm đến Golf tốt nhất thế giới.

Phát biểu tại buổi làm việc, ông Greg Norman khẳng định, những gợi mở của Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng trong phát triển môn thể thao golf và du lịch golf là hoàn toàn đúng đắn. Kể từ năm 2015, phát triển golf cùng các lĩnh vực liên quan đến môn thể thao này tại Việt Nam đã đạt được nhiều kết quả tích cực, với sự xuất hiện của loạt sân golf đạt chuẩn chất lượng quốc tế. Trong thời gian tới, bằng những kinh nghiệm của mình, ông Greg Norman nhấn mạnh mong muốn tiếp tục được đóng góp vào sự phát triển du lịch golf tại Việt Nam cùng những lĩnh vực liên quan, có tính chất bổ trợ như khách sạn, hạ tầng giao thông phát triển du lịch golf…

Ông Greg Norman cũng cho biết, ông sẽ tiếp tục làm việc với các đối tác của Việt Nam nhằm trao đổi, thảo luận, tổ chức các hoạt động cụ thể nhằm quảng bá tiềm năng phát triển du lịch golf của Việt Nam; cũng như những giá trị mà môn thể thao này mang lại. Ông Greg Norman nhận định, du lịch golf góp phần mạnh mẽ trong quảng bá cảnh quan thiên nhiên, con người Việt Nam đến bạn bè quốc tế. Đặc biệt, đây là loại hình du lịch mang lại lợi ích về kinh tế lớn khi du khách sẵn sàng chi tiêu ở mức cao khi tham gia chơi golf.

"Những tiềm năng phát triển môn golf và du lịch golf tại Việt Nam là rất lớn. Nếu tăng cường hợp tác trong thời gian tới, Việt Nam hoàn toàn có thể phát triển golf về mọi mặt; đưa du lịch golf trở thành sản phẩm du lịch mũi nhọn. Qua đó, góp phần quảng bá hình ảnh Việt Nam tươi đẹp đến các quốc gia trên thế giới", ông Greg Norman cho hay. ■

Sẽ lăn bánh đôi tàu mang tên "Đoàn tàu Thống Nhất"

Tổng công ty Đường sắt Việt Nam (VNR) sẽ tổ chức chạy một đôi tàu mang tên "Đoàn tàu Thống Nhất" được thiết kế riêng, mang đậm dấu ấn sự kiện lịch sử. Dự kiến tối 29.4, tàu SE1 xuất phát tại ga Hà Nội và SE4 xuất phát tại ga Sài Gòn, 2 đoàn tàu sẽ gặp nhau lúc 12h ngày 30.4 tại ga Đà Nẵng. Hòa chung không khí tưng bừng hướng tới kỷ niệm 50 năm Ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, VNR tổ chức nhiều hoạt động ý nghĩa trên tàu, dưới ga, với mục tiêu mang lại trải nghiệm mới mẻ và ý nghĩa cho hành khách di chuyển bằng tàu hỏa trong dịp này.

Tại lễ tiễn tàu tối 29.4, VNR chuẩn bị các phần quà bất ngờ dành cho hành khách trên 2 đoàn tàu. Đây không chỉ là chuyến tàu thông thường, mà là hành trình nhìn về lịch sử, giúp hành khách hiểu và trân trọng giá trị của hòa bình hôm nay. Nhân dịp này, VNR tri ân giảm 40% giá vé đối với những người có công với cách mạng, gồm thương binh, bệnh binh, cựu chiến binh, thân nhân người có công với cách mạng… Chương trình áp dụng cho hành khách mua vé đi tàu trong khoảng thời gian từ ngày 24.4 - 9.5. Vé sẽ được bán trực tiếp tại các nhà ga đường sắt, hành khách thuộc các đối tượng trên mang theo giấy tờ xác nhận khi mua vé và khi lên tàu.

B.N

Diễn tập bắn pháo đại bác chuẩn bị cho Lễ kỷ niệm 50 năm thống nhất đất nước

Sáng 8.4, tại bến Bạch Đằng (quận 1, TP.HCM), Lữ đoàn Pháo binh 96 đã diễn tập bắn pháo đại bác chuẩn bị cho Lễ kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Khoảng 8h sáng, các chiến sĩ của Lữ đoàn Pháo binh 96 bắt đầu diễn tập công tác bắn thử 15 khẩu pháo 105mm. Buổi diễn tập thu hút sự chú ý của đông đảo người dân và du khách, khiến giao thông trên tuyến đường Tôn Đức Thắng, đoạn qua bến Bạch Đằng, bị ùn tắc khi nhiều người dừng xe lại để theo dõi.

Trước đó, đêm 6.4, 15 khẩu pháo 105mm đã được Lữ đoàn Pháo binh 96 đưa đến bến Bạch Đằng (quận 1), sẵn sàng cho Lễ kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Theo kế hoạch, trong lễ kỷ niệm sắp tới, lực lượng pháo lễ sẽ sử dụng 18 khẩu pháo 105mm, gồm 15 khẩu chính thức và 3 khẩu dự bị, để thực hiện nghi thức bắn 21 phát đại bác chào mừng trên nền Quốc thiều nước Cộng hòa XHCN Việt Nam.

V.D

Phát huy sức mạnh của Tổ đoàn kết trên biển

Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG

Tham gia tổ đoàn kết sản xuất trên biển đã giúp ngư dân Quảng Ngãi đánh bắt hải sản hiệu quả, yên tâm bám biển, góp phần bảo vệ chủ quyền biển đảo của Tổ quốc.

Các tổ đoàn kết trên biển đã giúp ngư dân yên tâm vươn khơi bám biển, góp phần bảo vệ chủ quyền biển, đảo

Ngư dân Ngô Thanh Phong, chủ tàu QNg-94888TS, phường Phổ Quang, thị xã Đức Phổ cho hay, Tổ đoàn kết lưới vây Phổ Quang của ông có 12 tàu chuyên hành nghề lưới vây rút chì và lưới rê, bình thường sau mỗi phiên biển, mỗi tàu góp quỹ 300.000 đồng, những phiên biển thắng lớn, lợi nhuận cao thì có thể đóng 1-2 triệu đồng.

Giúp nhau làm ăn

Nhờ đó, sau 9 năm thành lập, tổ của ông đã có nguồn quỹ gần 250 triệu đồng. Nguồn quỹ này được dùng để thăm hỏi anh em khi đau ốm, gặp hoạn nạn, hỗ trợ vốn để các thành viên trong hoặc ngoài tổ phát triển kinh tế bền vững.

Còn ngư dân Nguyễn Văn Lâm, phường Phổ Quang chia sẻ, từ năm 2022, thu nhập từ nghề biển của ông sụt giảm nhiều do làm ăn không thuận lợi. Dù không phải thành viên Tổ đoàn kết lưới vây Phổ Quang, nhưng khi biết được khó khăn của ông, cuối năm 2023, các thành viên trong tổ đã cho ông mượn 30 triệu đồng để mua sắm thêm ngư lưới cụ. "Số tiền này tuy không quá lớn nhưng rất ý nghĩa, giúp gia đình tôi có kinh phí mua sắm thiết bị để vươn khơi, là tấm lòng, sự sẻ chia của các anh em Tổ đoàn kết lưới vây Phổ Quang", ông Lâm nói.

Tham gia vào Tổ đoàn kết giúp ngư dân có thêm tự tin khi ra khơi, bám biển. Từ đó, họ mạnh dạn cải hoán tàu thuyền, mua sắm ngư lưới cụ, nâng cao hiệu quả đánh bắt hải sản. Ngoài ra, nhiều tổ còn phối hợp trong đánh bắt và dịch vụ hậu cần. Các tàu thường đi theo nhóm nên khi gặp ngư trường có sản lượng thấp, các chủ tàu có thể dồn sản phẩm cho một tàu vận chuyển về tiêu thụ. Do đó, chất lượng sản phẩm đảm bảo tươi, ngon và bán được giá, hiệu quả từng chuyến đi biển tăng lên.

Tham gia bảo vệ chủ quyền biển đảo

Ngư dân Nguyễn Văn Leo, chủ tàu cá QNg-9055TS ở xã Bình Châu, huyện Bình Sơn cho biết, ông tham gia Tổ đoàn kết sản xuất lưới vây thôn Định Tân 2 từ năm 2017. Tổ của ông có 5 tàu cá chuyên hành nghề lưới vây tại vùng biển Trường Sa. Việc khai thác theo tổ giúp ngư dân gắn kết, tương trợ và giúp đỡ lẫn nhau nên những năm qua, các tàu cá luôn có lợi nhuận cao, thu nhập của các bạn tàu đạt khoảng 170 triệu đồng/người/năm.

Niềm vui hiện rõ trên khuôn mặt của mỗi ngư dân khi bội thu mùa cá ngừ

"Trước đây, chúng tôi đánh bắt riêng lẻ, thuyền nào biết thuyền đó, nên nhiều khi gặp rủi ro phải tự giải quyết. Từ ngày tham gia Tổ đoàn kết sản xuất trên biển, chúng tôi cùng nhau khai thác thủy sản, cùng hưởng lợi, nếu không may gặp sự cố trên biển, anh em cũng luôn giúp đỡ nhau", ông Leo cho biết.

"Anh em chúng tôi hành nghề lưới vây, chuyên đánh bắt xa bờ. Để giảm bớt rủi ro, bất trắc khi vươn khơi, cả tổ thường vươn khơi cùng một ngày. Không chỉ hỗ trợ nhau trong sản xuất, mọi người nhắc nhở nhau tuân thủ pháp luật, các quy định về chống khai thác IUU, đặc biệt tham gia bảo vệ chủ quyền biển đảo. Do vậy, những năm qua, chưa có tàu cá nào trong tổ bị phạt do tắt thiết bị giám sát hành trình hoặc vượt ranh giới vùng biển", ngư dân Nguyễn Tạo, xã Tịnh Kỳ, Quảng Ngãi chia sẻ.

Quảng Ngãi có hơn 4.900 tàu cá tham gia khai thác hải sản trên biển, trong đó có 3.077 tàu có chiều dài từ 15m trở lên. Đến nay, địa phương đã hình thành hơn 300 tổ, đội đoàn kết sản xuất trên biển, với khoảng 2.000 tàu cá tham gia. Chi cục trưởng Chi cục Thủy sản Quảng Ngãi Võ Văn Hải cho hay, các Tổ đoàn kết sản xuất trên biển luôn đoàn kết, hỗ trợ nhau trong quá trình vươn khơi bám biển, khai thác hải sản. Từ đó góp phần tăng sản lượng khai thác hằng năm, nâng cao thu nhập, tạo hiệu ứng tốt trong việc tuân thủ các quy định chống khai thác IUU, giúp ngư dân vững tin vươn khơi bám biển.

"Thời gian tới, Chi cục Thủy sản Quảng Ngãi tiếp tục phối hợp cùng các địa phương nhân rộng các tổ đoàn kết sản xuất trên biển. Đơn vị đẩy mạnh tuyên truyền, phối hợp tổ chức cho các chủ tàu, ngư dân thực hiện ký cam kết tuân thủ quy định trong hoạt động khai thác thủy sản", ông Hải cho biết thêm.■

Vẫn chưa di dời tượng nhà chí sĩ Phan Bội Châu theo yêu cầu của TP Vinh

Trưa qua 8.4, chúng tôi trở lại vòng xuyến khu đô thị Cửa Tiền, phường Vinh Tân (TP Vinh), nơi đặt tượng Nhà chí sĩ Phan Bội Châu. Theo ghi nhận, chủ đầu tư và các phòng, ban chức năng vẫn chưa thực hiện việc di dời tượng Nhà chí sĩ Phan Bội Châu ra khỏi vòng xuyến ở khu đô thị Cửa Tiền. Thay vào đó, xung quanh công trình tượng người ta đã lắp dựng những tấm pano, áp phích bao quanh bốn góc, bịt kín bệ tượng và tượng. Nhìn từ xa, nhiều người cứ nghĩ rằng, tượng đã được di dời.

Ông Nguyễn Đình Thanh, Chủ tịch UBND phường Vinh Tân (TP Vinh, Nghệ An) cho biết: "Hiện nay Công ty cổ phần Danatol chi nhánh tại Nghệ An, chủ đầu tư dựng tượng đã tạm thời che lại tượng và họ đang có văn bản trình cấp trên để xin giữ nguyên hiện trạng".

Một cán bộ Đội Quản lý trật tự đô thị thành phố Vinh, phụ trách lĩnh vực này cho hay "đã làm việc với chủ đầu tư và yêu di dời tượng ra khỏi khu đô thị nhưng đơn vị này xin che lại tượng và đang có văn bản gửi UBND thành phố đề nghị được giữ nguyên tượng tại vị trí vòng xuyến như hiện tại".

Trước đó, UBND tỉnh Nghệ An có văn bản số 2002/UBND-VX về việc giải quyết công trình văn hóa xây dựng trái quy định, giao UBND thành phố Vinh chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan xử lý theo thẩm quyền, báo cáo kết quả thực hiện về UBND tỉnh. Ngay sau đó, UBND thành phố Vinh có văn bản số 1785/UBND-HKHTT về việc xử lý công trình văn hóa xây dựng trái quy định, với "yêu cầu Chi nhánh Công ty cổ phần Danatol tại Nghệ An di dời tượng cụ Phan Bội Châu ra khỏi khu đô thị Cửa Tiền, phường Vinh Tân, hoàn thành trước ngày 2.4.2025. Giao Đội Quản lý trật tự đô thị thành phố chủ trì, phối hợp UBND phường Vinh Tân kiểm tra, giám sát việc thực hiện".

Tin, ảnh: MAI THỤC LINH

Xung quanh tượng nhà chí sĩ Phan Bội Châu đã được che kín bằng những tấm pa nô. Ảnh chụp vào trưa qua 8.4

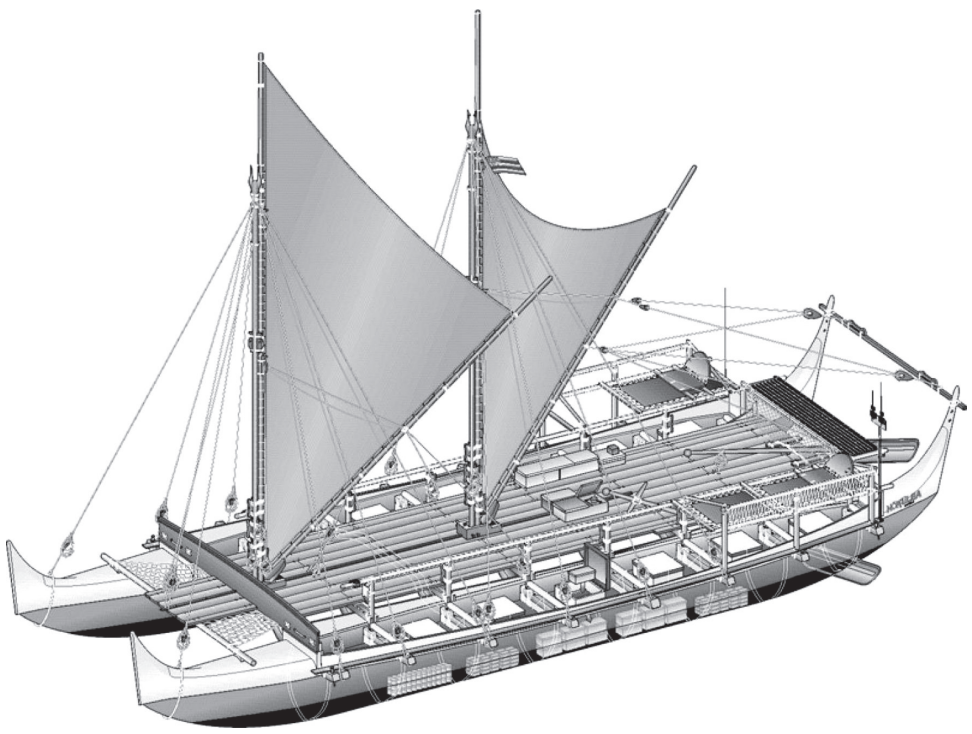
Xung quanh phát hiện hai thuyền cổ "kỳ lạ" ở Bắc Ninh

CÓ THỂ THUYỀN BỊ CHÁY NÊN... BỎ LẠI?

● **Bài, ảnh: NGỌC TRUNG - LÂM SƠN**

Thông tin chúng tôi vừa nhận được, nhóm khai quật đã phát lộ dấu tích vết cháy ở mạn thuyền cổ, từ đó tiếp tục đặt ra những kiến giải mới theo hướng vì sao thuyền bị bỏ lại trước khi bị vùi lấp sâu trong lòng sông?

Cuối tuần qua, trong cuộc trao đổi độc quyền với *Văn Hóa*, PGS.TS Bùi Minh Trí, nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu Kinh thành, đã có những chia sẻ về một số nhận định mang tính chuyên sâu, đồng thời hé lộ nhiều khía cạnh khoa học chưa từng công bố xoay quanh di tích khảo cổ vô cùng độc đáo này.

Bản vẽ thuyền "song thân" sau khi được phục dựng, do PGS.TS Bùi Minh Trí cung cấp

"Hiện chúng tôi đang so sánh kết cấu thuyền cổ Bắc Ninh với các mẫu ở Indonesia, Malaysia, thậm chí Hawaii. Rất có thể, đây là một nhánh trong mạng lưới kỹ thuật hàng hải châu Á - Thái Bình Dương."

(PGS.TS BÙI MINH TRÍ)

Thêm "chứng cứ" thuyền "song thân" bị bỏ lại chứ không phải bị đắm

Từ lòng sông Dâu cổ, một nhánh của hệ thống sông Thiên Đức (sông Đuống hiện nay), hai chiếc thuyền cổ với kết cấu "song thân" lần đầu tiên được phát lộ tại Việt Nam. Phát hiện này không chỉ gây chấn động trong giới khảo cổ mà còn khơi dậy những câu hỏi lớn về kỹ thuật đóng thuyền, giao thương đường thủy và sự hiện diện của người Việt cổ trong lịch sử hàng hải khu vực.

Chúng tôi tìm gặp PGS.TS Bùi Minh Trí khi giai đoạn khai quật khẩn cấp hai thuyền cổ tại phường Hà Mãn (thị xã Thuận Thành, Bắc Ninh) được gia hạn thời gian bởi ngổn ngộn dấu tích chưa có lời giải đáp. Trong phòng làm việc ngổn ngang tài liệu và bản vẽ khảo cổ, PGS. TS Bùi Minh Trí đã có những chia sẻ đầy tâm huyết và chiều sâu học thuật về phát hiện hiếm có này. "Đây là loại hình thuyền song thân đầu tiên được khai quật tại Việt Nam", PGS Trí mở đầu với giọng đầy chắc chắn: "Tất cả những thuyền cổ từng tìm thấy trước đây ở Việt Nam đều là độc mộc hoặc thuyền đơn thân. Việc xuất hiện một cặp thuyền nối bằng hệ thống thanh dầm cố định, tạo thành một khối đồng nhất là điều chưa từng có trong khảo cổ học nước ta". Theo ông, kiểu thuyền hai thân không xa lạ tại các đảo quốc ở châu Á - Thái Bình Dương, nơi cư dân bản địa sử dụng để vận chuyển hàng hóa nhẹ, di chuyển giữa các đảo, thậm chí là sinh hoạt trên biển. Nhưng sự hiện diện của loại hình này trên dòng sông cổ, vốn từng kết nối Luy Lâu với Thăng Long và các cảng ven biển phía Đông, lại mang một hàm ý lịch sử hoàn toàn khác: Một mắt xích giao thương bị "ẩn" trong sử liệu đã phần nào lộ diện.

Cặp thuyền dài hơn 16m, rộng 2,25m, sâu trên 2m; đáy là một thân cây gỗ lớn khoét rỗng, phía trên ghép ván bằng kỹ thuật mộng và chốt gỗ không dùng đinh kim loại. "Việc xác định rõ kết cấu song thân là vô cùng quan trọng" ông Trí nói và cho rằng, "nó không chỉ là hai thuyền nằm cạnh nhau mà có hệ thống dầm nối chặt, tạo ra một mặt sàn chung, nơi có thể từng đặt lầu, mái, buồm, hoặc phục vụ sinh hoạt". Căn cứ kỹ thuật và hình dáng, các chuyên gia cơ học thủy lực cũng xác nhận, nếu không có cấu trúc nối bên trên, thuyền sẽ bị tròng trành và không thể vận hành được. "Một cặp thuyền có chiều dài như vậy thì không thể dùng chèo tay. Chắc chắn phải có buồm và bánh lái để điều khiển", ông Trí cho biết.

PGS.TS Bùi Minh Trí cũng chia sẻ thêm một chi tiết rất đáng lưu tâm, tại phần đuôi thuyền, TS Phạm Văn Triệu, người chủ trì khai quật, đã phát hiện một vết cháy hiện còn lưu trên gỗ. "Có thể phần kiến trúc thượng tầng từng bị cháy nên người xưa tháo dỡ phần trên rồi bỏ lại. Trong khe giữa hai thuyền còn thấy rõ lớp lá cây mục tự nhiên, điều này chứng tỏ thuyền bị bỏ lại chứ không bị đắm bất ngờ."

Không thể niên đại thời Đông Sơn

Một trong những tranh luận nổi bật thời gian qua là công năng của con thuyền, rằng thuyền này là thuyền thương mại, nghi lễ hay quân sự? Với PGS.TS Bùi Minh Trí, thuyền chiến là khả năng bị loại trừ đầu tiên. "Thuyền chiến phải gọn, nhanh và cơ động. Cấu trúc song thân cồng kềnh không phù hợp cho tác chiến, đặc biệt là chiến thuật đánh nhanh, rút gọn như trận Bạch Đằng. Hơn nữa, suốt quá trình khai quật không phát hiện dấu vết vũ khí", ông Trí nhấn mạnh.

Ngược lại, nếu nhìn vào trình độ kỹ thuật, quy mô đầu tư, loại gỗ quý được sử dụng, PGS.TS Bùi Minh Trí cho rằng, chủ nhân con thuyền phải thuộc về một tầng lớp có tiềm lực kinh tế hoặc nắm giữ quyền lực lớn. Có thể là một thương gia đi biển, một nhà chức sắc có địa vị, hoặc thậm chí là thuyền phục vụ nghi lễ của triều đình. Trong khoang thuyền, phát hiện ba mảnh gốm thô có thể là đáy của một nồi đất nung. Một số ý kiến đã dựa vào những mảnh gốm này để đưa ra đoán định, thuyền có thể thuộc thời Đông Sơn. Tuy nhiên, PGS Bùi Minh Trí lại thận trọng khi đưa ra bác bỏ: "Các mảnh gốm này rất dễ bị cuốn vào lòng thuyền theo dòng nước hoặc trượt từ bờ. Không thể dùng nó để xác định niên đại thuyền. Trên thực tế, mảnh gốm ấy có thể có tuổi muộn hơn, có khả năng từ thời Đường hoặc Đinh".

Việc xác định tuổi gỗ hiện đang được tiến hành bằng phương pháp C14 tại Viện Nghiên cứu Hạt nhân Đà Lạt và Trung tâm Hạt nhân TP.HCM. "Kỹ thuật đóng thuyền, đặc biệt là kỹ thuật mộng, đục ván ghép gỗ, chỉ xuất hiện và phát triển mạnh từ thế kỷ X trở đi. Nếu kết quả carbon cho thấy niên đại sớm hơn thì quả là một bất ngờ lớn", ông Trí nói. Khi được hỏi về một ghi chép trong sử Việt, rằng thời nhà Lý từng có "thuyền hai đáy", "thuyền hai lòng", một khái niệm gần giống thuyền song thân, ông Trí đưa ra quan điểm: "Đó là dấu vết lịch sử hiếm hoi cho thấy người Việt thời Lý từng sử dụng loại thuyền này. Giờ đây, khảo cổ học đang bổ sung bằng chứng cho điều sử sách từng hé lộ". Nếu được xác thực là thuyền nghi lễ hoặc vận tải tầm xa thời Đại Việt, phát hiện này sẽ góp phần viết lại vai trò của Việt Nam trong lịch sử giao thương khu vực. "Chúng ta thường đọc trong sử sách rằng thuyền buôn từ Java, Thái Lan, Campuchia vào nước ta. Nhưng lại rất ít khi thấy ghi chép ngược lại, thuyền Việt ra biển lớn. Cặp thuyền này có thể là lát cắt để gợi mở điều đó", PGS Bùi Minh Trí nhận định.

Đối với PGS Trí, điều khiến ông đặc biệt hào hứng không chỉ là tính độc bản của hiện vật mà còn là khả năng kết nối khu vực mà nó mang theo. "Hiện chúng tôi đang so sánh kết cấu thuyền cổ Bắc Ninh với các mẫu ở Indonesia, Malaysia, thậm chí Hawaii. Rất có thể, đây là một nhánh trong mạng lưới kỹ thuật hàng hải châu Á - Thái Bình Dương". Dù chưa thể xác định được nguồn gốc đầu tiên của loại thuyền này là từ đâu, nhưng theo ông, khảo cổ học Việt Nam đã góp thêm một viên gạch quan trọng vào bản đồ kỹ thuật đóng tàu cổ của khu vực. Nhìn xa hơn, ông tin rằng nếu xác định rõ nguồn gốc, niên đại và chức năng, con thuyền này sẽ trở thành di sản đặc biệt có khả năng góp phần định vị lại vị thế Việt Nam trong lịch sử hàng hải khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Để kết luận, PGS.TS Bùi Minh Trí nói: "Muốn giải mã con thuyền, phải đặt nó vào bức tranh rộng lớn hơn. Khi đó, chúng ta sẽ thấy rõ Việt Nam không đứng ngoài lề các dòng chảy lịch sử khu vực, mà là một mắt xích quan trọng trong mạng lưới biển cổ đại phương Đông". PGS Trí cũng cho rằng, nghiên cứu về thuyền song thân ở Bắc Ninh phải vượt khỏi giới hạn khảo cổ học đơn thuần: "Cần phối hợp cơ học thủy lực, vật lý vật liệu, lịch sử hàng hải, dân tộc học, nghệ thuật trang trí và cả bảo tồn học. Nghĩa là cần phải có sự vào cuộc liên ngành". Ông khẳng định việc khai quật đi kèm bảo tồn tại chỗ là điều cấp thiết, vì chất liệu gỗ cổ dễ hư hỏng khi tiếp xúc không khí sau hàng trăm năm chôn vùi.

Khép lại cuộc trao đổi, ông trầm ngâm nhìn mô hình phục dựng thuyền cổ trên bàn làm việc. "Đây không chỉ là một hiện vật khảo cổ. Đây là câu hỏi mở của lịch sử. Chúng ta không chỉ khai quật một con thuyền mà đang mở ra cả một vùng dữ liệu bị lãng quên về vị trí của người Việt trong thế giới giao thương hàng hải cổ đại". ■

PHÁT TRIỂN ĐIỂM ĐẾN XANH - NÂNG TẦM DU LỊCH VIỆT NAM:

Con đường tất yếu

● NGUYỄN ANH

Diễn đàn "Phát triển điểm đến xanh - nâng tầm Du lịch Việt Nam" dự kiến diễn ra sáng 11.4 tại Hà Nội, với sự tham gia của các cơ quan quản lý nhà nước về du lịch, tổ chức quốc tế, chuyên gia, hiệp hội du lịch địa phương, các liên chi hội du lịch và doanh nghiệp du lịch, đại diện các cơ quan thông tấn, báo chí. Đây là điểm nhấn quan trọng của Hội chợ du lịch quốc tế Việt Nam (VITM) Hà Nội 2025 do Hiệp hội Du lịch Việt Nam tổ chức.

Từ cam kết đến hành động

Bộ VHTTDL đã nhiều lần khẳng định cam kết của Nhà nước trong việc thúc đẩy chuyển đổi xanh, hỗ trợ cộng đồng, doanh nghiệp và chính quyền địa phương hiện thực hóa định hướng này. Tại Chương trình giới thiệu về Hội chợ du lịch quốc tế Việt Nam năm 2025, ông Vũ Thế Bình, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Việt Nam nhấn mạnh: "Chuyển đổi xanh không còn là lựa chọn, mà là con đường tất yếu nếu du lịch Việt Nam muốn phát triển hiệu quả, lâu dài và giữ vững sức cạnh tranh". Ông Bình cũng nêu rõ thông điệp mạnh mẽ gửi đến cộng đồng du lịch về sự cần thiết của chiến lược phát triển điểm đến xanh.

Ông Patrick Harvemann, Phó trưởng đại diện thường trú UNDP tại Việt Nam chia sẻ: "UNDP sẵn sàng đồng hành cùng Việt Nam để xây dựng các mô hình điểm đến bền vững, nơi môi trường được bảo vệ, văn hóa được tôn trọng và người dân được hưởng lợi".

Diễn đàn được chia làm 2 phiên: Điểm đến xanh và mục tiêu tăng tốc phát triển du lịch Việt Nam hiệu quả, bền vững; Tọa đàm về thực hành phát triển Điểm đến xanh tại Việt Nam. Trong phiên thảo luận 1, các tham luận sẽ làm sáng rõ nhiều khía cạnh lý luận và thực tiễn trong phát triển du lịch xanh tại Việt Nam.

GS.TS Nguyễn Văn Đính, Viện trưởng Viện Kinh tế Du lịch trong tham luận "Xu hướng chuyển đổi xanh trong phát triển kinh tế nói chung và du lịch nói riêng" sẽ phân tích xu hướng chuyển đổi xanh toàn cầu. Tham luận nhấn mạnh du lịch là một trong những ngành chịu tác động lớn của biến đổi khí hậu và ô nhiễm môi trường, do đó cần đi đầu trong các giải pháp phát triển bền vững. Với tham luận "Từ Dự án giảm thiểu rác thải nhựa đến Chương trình Phát triển điểm đến xanh của du lịch Việt Nam", ông Vũ Quốc Trí, Tổng thư ký Hiệp hội Du lịch Việt Nam sẽ giới thiệu hành trình từ các dự án giảm thiểu rác thải nhựa, đến việc xây dựng Chương trình phát triển điểm đến xanh của du lịch Việt Nam. Đây là một bộ tiêu chí có khả năng ứng dụng thực tiễn cao, giúp các địa phương và doanh nghiệp chuyển mình theo hướng thân thiện môi trường.

Từ góc độ doanh nghiệp lữ hành, ông Phùng Quang Thắng, Phó Chủ tịch thường trực Liên chi hội Lữ hành Việt Nam, Chủ tịch Liên chi hội Du lịch xanh trình bày tham luận "Thực hành thí điểm chương trình chuyển đổi xanh theo các tiêu chí Du lịch xanh do Hiệp hội Du lịch Việt Nam ban hành". Trong tham luận nhấn mạnh những khó khăn và nỗ lực khi thí điểm áp dụng tiêu chí Du lịch xanh vào vận hành sản phẩm, đồng thời kêu gọi sự đồng hành từ phía truyền thông, chính quyền và cộng đồng. Đại diện Báo *Kinh tế Đô thị* trình bày tham luận "Vai trò của truyền thông đối với chương trình phát triển điểm đến xanh của du lịch Việt Nam". Trong đó nêu bật vai trò của báo chí trong việc thúc đẩy nhận thức xã hội, lan tỏa giá trị của du lịch xanh đến đông đảo công chúng, từ nhà đầu tư, nhà quản lý đến khách du lịch.

Bước khởi đầu cho một chương trình hành động dài hơi

Phiên II của Diễn đàn là Tọa đàm mở "Tọa đàm về thực hành phát triển Điểm đến xanh tại Việt Nam" dưới sự điều phối của TS Võ Trí Thành, Viện trưởng Viện Nghiên cứu Chiến lược Thương hiệu và Cạnh tranh. Tại đây, tiếng nói của đại diện các điểm đến và doanh nghiệp trực tiếp thực hành chuyển đổi xanh đã làm rõ hơn giá trị và tính khả thi của mô hình này. Đại diện Công ty CP Phát triển Tùng Lâm (Quảng Ninh), Khu du lịch Tràng An (Ninh Bình) và Công ty CP Tập đoàn Sang trọng (Luxury Travel) chia sẻ kinh nghiệm chuyển đổi từ mô hình kinh doanh thông thường sang mô hình du lịch xanh - nơi chú trọng giảm phát thải, gìn giữ hệ sinh thái và nâng cao ý thức du khách. Bà Nguyễn Thị Thu Huyền, Điều phối viên quốc gia Chương trình UNDP/GEF SGP trình bày các mô hình du lịch xanh cộng đồng đang được UNDP hỗ trợ tại nhiều địa phương, những mô hình nhỏ nhưng hiệu quả, giúp cộng đồng dân cư nâng cao sinh kế thông qua gìn giữ văn hóa và cảnh quan tự nhiên.

Một điểm nhấn quan trọng của Diễn đàn là lễ ra mắt Liên chi hội Du lịch xanh Việt Nam, đánh dấu sự ra đời của một tổ chức chuyên trách, đóng vai trò kết nối và điều phối các hoạt động phát triển du lịch xanh trên toàn quốc. Ngay sau đó là lễ ký kết hợp tác giữa TikTok và Hiệp hội Du lịch Việt Nam về phát triển du lịch xanh. Đây là một bước đi đáng chú ý khi nền tảng mạng xã hội lớn như TikTok cam kết đồng hành quảng bá điểm đến xanh, giúp định hướng xu hướng du lịch văn minh và bền vững cho thế hệ trẻ.

Diễn đàn không chỉ là nơi chia sẻ kinh nghiệm, mà còn là bước khởi đầu cho một chương trình hành động dài hơi. Muốn nâng tầm du lịch Việt Nam, cần phải phát triển xanh, phát triển có trách nhiệm và trên hết là phát triển cùng với cộng đồng và thiên nhiên. Cộng đồng doanh nghiệp du lịch kỳ vọng, Diễn đàn "Phát triển điểm đến xanh - Nâng tầm Du lịch Việt Nam" không chỉ là nơi khởi phát ý tưởng, mà còn là bàn đạp thực tiễn để thúc đẩy chuyển đổi xanh trong toàn ngành Du lịch. Sự hiện diện của các tổ chức quốc tế, chuyên gia uy tín, doanh nghiệp tiên phong và đại diện cộng đồng cho thấy mô hình du lịch xanh đã có chỗ đứng vững chắc trong tư duy phát triển du lịch hiện đại.

Khi ngành Du lịch Việt Nam đang từng bước phục hồi và bứt phá sau đại dịch Covid-19, việc đặt phát triển bền vững làm trọng tâm chiến lược chính là "chìa khóa vàng" để nâng tầm thương hiệu quốc gia, mở ra cơ hội vươn xa trên bản đồ du lịch thế giới. ■

Nghệ An, Thanh Hóa, Ninh Bình quảng bá Hành trình du lịch xanh

Ngày 10.4, trong khuôn khổ Hội chợ Du lịch quốc tế Việt Nam (VITM) Hà Nội 2025, UBND tỉnh Nghệ An, Thanh Hóa, Ninh Bình sẽ phối hợp tổ chức Hội nghị xúc tiến, quảng bá du lịch 3 tỉnh Nghệ An - Thanh Hóa - Ninh Bình, chủ đề "Hành trình du lịch xanh".

Thông qua hội nghị, 3 địa phương muốn quảng bá, giới thiệu hình ảnh điểm đến, thị trường, sản phẩm du lịch, dịch vụ mới và các sự kiện du lịch tiêu biểu năm 2025 nhằm thu hút khách du lịch đến với các tỉnh. Đồng thời, xây dựng hình ảnh du lịch 3 địa phương qua việc liên kết thành một hành trình xanh cùng nhiều trải nghiệm thú vị. Đẩy mạnh hoạt động hợp tác, liên kết quảng bá, xây dựng, định vị thị trường, giới thiệu chương trình kích cầu du lịch 2025 đến với các tỉnh, thành phía Bắc. Tạo cơ hội cho các doanh nghiệp du lịch 3 địa phương gặp gỡ các đối tác du lịch trong cả nước.

ĐINH VŨ

Ninh Bình là địa phương tiêu biểu trong phát triển điểm đến du lịch xanh Ảnh: MINH ĐƯỜNG

Festival Phở năm 2025

Festival Phở năm 2025 sẽ diễn ra từ ngày 18 - 20.4, tại Hoàng thành Thăng Long (Hà Nội). Chương trình sẽ đem tới những món phở đặc trưng của thủ đô Hà Nội nói riêng và sự đa dạng về phở của các vùng miền trên cả nước nói chung.

Theo Kế hoạch, Festival Phở 2025 quy tụ hơn 50 gian hàng của các doanh nghiệp, thương hiệu ẩm thực phở của ba miền Bắc - Trung - Nam tham gia trình diễn, thúc đẩy quảng bá hình ảnh và thương hiệu. Các doanh nghiệp và thương hiệu được lựa chọn, thẩm định kỹ lưỡng, đảm bảo chất lượng và vệ sinh an toàn thực phẩm; thông qua chương trình sẽ là cầu nối không gian giúp tôn vinh, gắn kết giữa các doanh nghiệp, làng nghề, thương hiệu để quảng bá ẩm thực tới người dân Thủ đô, khách du lịch trong nước và bạn bè quốc tế.

Chương trình tổ chức các hoạt động: Không gian Festival Phở 2025; không gian giới thiệu văn hóa, truyền thống của phở; không gian trải nghiệm ẩm thực đặc sắc của Hà Nội và các hoạt động tọa đàm, biểu diễn nghệ thuật.

MINH LÝ

Đồng Tháp phê duyệt 105 điểm du lịch cộng đồng

UBND tỉnh Đồng Tháp vừa phê duyệt danh sách các điểm phát triển du lịch cộng đồng trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp. Theo đó, trên địa bàn tỉnh có 105 điểm du lịch cộng đồng và 46 điểm quy hoạch phát triển điểm du lịch cộng đồng.

Một số điểm du lịch cộng đồng tiêu biểu gồm: Cơ sở Mỹ nghệ Sen Việt (xã Tịnh Thới, TP Cao Lãnh); Điểm du lịch Cánh đồng hoa hồng (phường Tân Quy Đông, TP Sa Đéc); Điểm tham quan Sen hồng Tháp Mười (xã Mỹ Hòa, huyện Tháp Mười); Điểm tham quan trải nghiệm Việt Mê Kong Farmstay (thị trấn Tràm Chim, huyện Tam Nông)… UBND tỉnh Đồng Tháp giao Sở VHTTDL phối hợp với Trung tâm Xúc tiến Thương mại, Du lịch và Đầu tư và UBND các huyện, thành phố triển khai thực hiện theo quy định hiện hành.

Trong quý I năm 2025, tỉnh Đồng Tháp đón khoảng 1,62 triệu lượt khách du lịch (trong đó, có 12.000 lượt khách quốc tế), tăng 40,87% so cùng kỳ, đạt 32,4% kế hoạch năm; doanh thu du lịch đạt 900 tỷ đồng, tăng 87,5% so cùng kỳ, đạt 42,86% kế hoạch năm.

LAN HƯƠNG

Sân khấu hóa nghi lễ cấp sắc của người Dao

● NAM HƯNG - MINH HOÀNG; ảnh: ĐẶNG HUYỀN

Trung tâm Văn hóa Truyền thông và thể thao huyện Yên Sơn (Tuyên Quang) phối hợp với UBND xã Tân Tiến tổ chức phục dựng nghi lễ cấp sắc, mô hình văn hóa truyền thống các dân tộc thiểu số, mô hình di sản kết nối các hành trình du lịch dân tộc Dao Thanh y, thôn 4, xã Tân Tiến.

Không gian tái hiện nghi lễ cấp sắc tại thôn 4, xã Tân Tiến có sự tham dự của đông đảo bà con và du khách

Chương tình cũng đồng thời triển khai thực hiện hiệu quả Dự án 6 "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" trên địa bàn huyện Yên Sơn. Qua đó truyền dạy sân khấu hóa nghi lễ cấp sắc và cách dàn dựng chương trình biểu diễn phục vụ khách du lịch cho thành viên CLB Bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa truyền thống dân tộc Dao Thanh y, thôn 4.

Lễ cấp sắc là một trong những nghi lễ độc đáo và được lưu truyền từ nhiều đời nay trong cộng đồng dân tộc Dao nói chung, dân tộc Dao Thanh y thôn 4, xã Tân Tiến nói riêng. Người đàn ông Dao trải qua lễ cấp sắc đánh dấu sự trưởng thành cũng như sự thừa nhận của cộng đồng về người được cấp sắc, trong lễ cấp sắc, người thụ lễ được đổi tên (đặt pháp danh - tên âm), được học những giáo lý về đạo đức, về nhân sinh quan. Sau khi trải qua lễ này, người đàn ông Dao được công nhận là con cháu Bàn Vương, được cấp âm binh, được trao quyền làm thầy và được thờ cúng tổ tiên. Phản ánh đời sống tinh thần phong phú của người Dao, thể hiện qua các điệu múa, ngân thơ páo dung, tranh vẽ, hình cắt giấy… Lễ cấp sắc có vị trí quan trọng trong đời sống tinh thần, tín ngưỡng của đồng bào Dao, giúp họ có thêm sức mạnh tinh thần vượt qua khó khăn trong cuộc sống, hướng tới điều tốt đẹp trong tương lai.

Lễ cấp sắc của người Dao Thanh y, thôn 4, xã Tân Tiến thường được tổ chức vào dịp cuối năm hoặc đầu xuân. Lễ sẽ thực hiện với nhiều bước như: Chuẩn bị, khai đàn, đặt tên âm, khao quân, tạ ơn tổ tiên và thần linh... Sau lễ cấp sắc tất cả thành viên dự buổi lễ sẽ được thụ lộc và cùng nhau quây quần bên mâm cỗ ấm cúng mà gia đình đã chuẩn bị. Lễ cấp sắc có thể làm cho một người cũng có thể làm cho nhiều người nhưng thường thì không quá 7 người. Tiến trình của một lễ cấp sắc được thực hiện như sau: Gia chủ mang lễ vật đến nhà thầy cả báo cáo và xin phép, thầy mo mang lễ ra miếu thờ thổ địa của bản để cúng cầu xin, gia chủ xem ngày tổ chức, thầy cúng đến nhà gia chủ chuẩn bị nghi lễ, thầy cả thực hành các nghi lễ chính.

Trong quá trình thực hành lễ cấp sắc, thầy cúng sử dụng một số nhạc cụ, đạo cụ trong một số nghi lễ nhất định. Ngoài trang phục của thầy cúng và con thầy, không thể thiếu tranh thờ, sách cúng, vải trắng, thanh âm dương, dấu gỗ, gậy tầm xích, đèn, nến. Nhạc cụ gồm có trống, thanh la, nạo bạt, chiêng, tù và, chuông.

Lễ cấp sắc phản ánh một tập quán xã hội, không chỉ là sự kiện quan trọng của một gia đình, dòng họ, mà là sự kiện của cả cộng đồng người Dao. Thông qua lễ cấp sắc, các thành viên trong mỗi dòng họ, mỗi cộng đồng Dao có dịp nghe lại lịch sử của gia đình, dòng tộc, hiểu hơn về nguồn cội, ghi nhớ công ơn tổ tiên, cha ông từ đó tự điều chỉnh mình, sống sao cho xứng đáng với tổ tiên, dòng tộc. Lễ cấp sắc chính là sự tích hợp những giá trị văn hóa nghệ thuật đặc trưng của người Dao, tiêu biểu là nghệ thuật tạo hình, nghệ thuật biểu diễn cộng với không gian hành lễ mang đậm màu sắc tâm linh. Lễ cấp sắc dân tộc Dao có giá trị ở khía cạnh văn hóa, nghệ thuật, phản ánh đời sống tinh thần phong phú của người Dao. Với những điệu múa, bài dân ca được lưu truyền nhiều đời nay, nghệ thuật biểu diễn là một trong những bản sắc văn hóa đậm đà của dân tộc Dao.

Lễ cấp sắc của người Dao thể hiện khát vọng của đồng bào về một cuộc sống sung túc, ấm no và hạnh phúc, đạo lý "uống nước nhớ nguồn", thắt chặt tình đoàn kết trong cộng đồng. Đặc biệt, lễ cấp sắc chứa đựng những giá trị nhân văn sâu sắc thông qua các điều giáo huấn ghi trong cấp sắc cho người thụ lễ tuyệt đối không làm việc ác, điều xấu. ■

Một trong những nghi thức trong Lễ cấp sắc của người Dao Thanh y

Các thầy cúng thực hiện nghi lễ

Đa dạng các hoạt động tại Tuần lễ du lịch Quảng Ngãi

Tuần lễ Du lịch Quảng Ngãi năm 2025 có chủ đề "Khám phá Quảng Ngãi - Nơi biển xanh và văn hóa hội tụ", diễn ra từ ngày 11-17.4 tại nhiều địa phương: TP Quảng Ngãi và các huyện Ba Tơ, Nghĩa Hành, Lý Sơn.

Lễ khai mạc chính thức được tổ chức vào lúc 19h30 ngày 11.4 tại Quảng trường, đường Phạm Văn Đồng, TP Quảng Ngãi. Nổi bật của Lễ Khai mạc có bay dù lượn biểu diễn trước Lễ và chương trình nghệ thuật mang đậm dấu ấn văn hóa Quảng Ngãi, gồm ba chương: Tinh hoa hội tụ - Vũ điệu biển xanh - Thanh âm khát vọng. Lễ bế mạc được tổ chức vào lúc 19 giờ ngày 17.4 tại Quảng trường 11.3 huyện Ba Tơ.

Một trong những hoạt động đáng chú ý lần đầu tiên được tổ chức tại Quảng Ngãi là Lễ hội thời trang, âm nhạc đường phố "Carnival Quảng Ngãi Say Hi!", đây là lời chào mở rộng, mời gọi du khách trải nghiệm vùng đất Quảng Ngãi. Chương trình sẽ kết hợp biểu diễn thời trang, âm nhạc sôi động và ẩm thực đường phố, tạo nên không gian lễ hội đầy sắc màu. Với sự tham gia của hoa hậu, á hậu, người mẫu cùng trên 1.200 diễn viên chuyên và không chuyên.

Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi Nguyễn Tiến Dũng chia sẻ, hiện nay công tác chuẩn bị các hoạt động cho tuần lễ du lịch tỉnh Quảng Ngãi đã cơ bản hoàn thành. Tỉnh Quảng Ngãi mong muốn các cơ quan truyền thông bám sát vào các chuỗi hoạt động để tuyên truyền đậm nét nhằm giới thiệu, quảng bá nét đẹp của quê hương, đất nước, con người Quảng Ngãi góp phần kích cầu, thu hút khách tham quan du lịch, doanh nghiệp du lịch mở rộng thị trường, xây dựng các tour, tuyến, điểm du lịch mới; thu hút nhà đầu tư tìm hiểu cơ hội đầu tư vào tỉnh. Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp, các ngành và Nhân dân trong việc bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, tài nguyên thiên nhiên, bảo vệ môi trường để phát triển du lịch.

NHƯ ĐỒNG

Hành trình hồi hương tác phẩm của vua Hàm Nghi

● Bài, ảnh: SƠN THÙY

Du khách Việt Nam và quốc tế đã có cơ hội chiêm ngưỡng 21 tác phẩm hội họa của vua Hàm Nghi ngay tại khu di sản văn hóa Huế. Hành trình hồi cố "di sản" nghệ thuật của vị vua yêu nước trở về quê hương có sự chung tay của nhiều đơn vị, với sự nỗ lực và miệt mài hơn một năm chuẩn bị.

Triển lãm "Trời, Non, Nước" vừa được tổ chức tại tầng hai, điện Kiến Trung, khu di sản Hoàng cung Huế đã thu hút đông đảo du khách tham quan. Lần đầu tiên, 21 tác phẩm gốc về hội họa của vua Hàm Nghi được giới thiệu đến công chúng yêu nghệ thuật, là triển lãm quy mô lớn nhất về tác phẩm của vua Hàm Nghi tại Việt Nam.

Du khách tham quan các tác phẩm hội họa của vua Hàm Nghi

> *Có thể vì lý do chính trị, vua Hàm Nghi đã tránh vẽ cảnh Việt Nam. Ông vẽ cảnh châu Phi hoặc Pháp, nhưng lại luôn ẩn chứa những yếu tố phảng phất gợi nhớ đến làng quê Việt. Thực dân Pháp có thể mang ngài ra khỏi Việt Nam, nhưng không bao giờ mang được Việt Nam ra khỏi Hàm Nghi.*
>
> **(Giám tuyển ACE LÊ)**

Nhiều tác phẩm lần đầu được công bố

Nhiều nhà nghiên cứu, những người yêu mỹ thuật ở khắp các địa phương trong nước đã tìm về Huế để chiêm ngưỡng các tác phẩm gốc của vua Hàm Nghi mà vốn dĩ lâu nay họ chỉ thấy qua hình ảnh, video… Trước đó, tháng 11.2024, TS Amandine Dabat, hậu duệ đời thứ 5 của vua Hàm Nghi đã đại diện gia đình trao tặng Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam tác phẩm "Những sườn đồi ở Deli Ibrahim" (Algiers). Tác phẩm này đang được trưng bày tại bảo tàng phục vụ du khách tham quan, tìm hiểu.

Theo TS Amandine Dabat, cuộc đời của vua Hàm Nghi đã sáng tác khoảng hơn 100 tác phẩm, nhưng phần lớn đã bị thất lạc do thời điểm đó ông tặng cho bạn bè, người thân và sau đó được tiếp tục trao lại qua nhiều thế hệ… Những tác phẩm được "tuyển chọn" cho cuộc triển lãm "Trời, Non, Nước" tại khu di sản Huế có cả các tác phẩm vua Hàm Nghi sáng tác ở Pháp và khi ở Algiers (Thủ đô của Algeria). Điểm nổi bật những tác phẩm tại triển lãm là các bức tranh lần đầu tiên được công bố. Trước đó, năm 2022 và 2024, TS Amandine Dabat đã phối hợp với các đơn vị tổ chức triển lãm về cuộc đời và nghệ thuật của vua Hàm Nghi tại Bảo tàng Nghệ thuật châu Á ở Nice và tại Bảo tàng Nghệ thuật châu Phi và châu Á tại Vichy (CH Pháp); nhưng tại triển lãm "Trời, Non, Nước" thì chỉ trưng bày những tác phẩm hội họa chưa từng được trưng bày, ngay cả tại Pháp. TS Amandine Dabat cũng chính là một trong hai giám tuyển của đợt triển lãm lần này.

Giám tuyển Ace Lê đồng thời cũng là Tổng Biên tập Tạp chí Art Rebulik, đơn vị tổ chức triển lãm, thông tin: Khoảng 15 năm trở lại đây, các tác phẩm nghệ thuật của vua Hàm Nghi đã được giao dịch thường xuyên trên thị trường nghệ thuật tại Pháp. Những nhà sưu tập Việt Nam đã phát hiện đời sống nghệ thuật của ông và tham gia đấu giá để sở hữu. Các tác phẩm trưng bày lần này cũng được các nhà sưu tập Việt Nam ở khắp ba miền cho mượn thông qua sự kết nối của Lân Tinh Foundation. "Từ khi lên kế hoạch triển lãm, chúng tôi đã dành một năm rưỡi chuẩn bị các công đoạn. 10 nhà sưu tập Việt Nam đã bỏ nhiều tài nguyên và công sức để hồi hương tranh và đồng ý cho Ban tổ chức mượn tranh. Cùng với đó các khâu phục chế, bảo quản, thiết kế, sản xuất và vận hành cho triển lãm đều được thực hiện bởi những người Việt, đến từ 30 đối tác với 300 nhân sự", ông Ace Lê thông tin.

Cuộc hội ngộ đầy cảm xúc nghệ thuật và lịch sử

Theo đại diện Ban Tổ chức, không gian triển lãm diễn ra tại khu di tích quốc gia đặc biệt nên các đơn vị phải có những tính toán kỹ càng, đáp ứng các yêu cầu chặt chẽ trong bảo vệ kết cấu công trình và nội thất của di tích cũng như đảm bảo công tác bảo quản tác phẩm. Cùng với đó, phải cân bằng giữa công tác đảm bảo an ninh cho tranh và trải nghiệm của khách tham quan…

Vua Hàm Nghi bị lưu đày sang

Bình Định di dời Nhà Văn hóa Lao động để làm bảo tàng

● PHAN HIẾU

UBND tỉnh Bình Định vừa có văn bản thông báo số 99/TB-UBND về ý kiến kết luận của ông Nguyễn Tuấn Thanh, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh này chỉ đạo việc di dời Nhà Văn hóa Lao động tỉnh (số 86 đường Lê Duẩn, TP Quy Nhơn) để đầu tư dự án xây dựng Bảo tàng tỉnh Bình Định.

Theo thông báo kết luận, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Bình Định giao UBND TP Quy Nhơn chủ trì, phối hợp với Liên đoàn Lao động tỉnh và các cơ quan, đơn vị liên quan sớm hoàn chỉnh các hồ sơ, thủ tục để thu hồi đất tại cơ sở nhà, đất số 86 đường Lê Duẩn để thực hiện đầu tư xây dựng dự án Bảo tàng tỉnh Bình Định đảm bảo theo đúng trình tự quy định của pháp luật về đất đai.

Đồng thời, giao Ban Quản lý Dự án các công trình Giao thông và Dân dụng tỉnh chủ trì, phối hợp với UBND TP Quy Nhơn, Liên đoàn Lao động tỉnh và các cơ quan, đơn vị có liên quan khẩn trương rà soát, hoàn chỉnh các hồ sơ, thủ tục để thực hiện công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng đối với cơ sở nhà, đất nói trên. Ngoài ra, chủ động phối hợp với Sở Tài chính và các cơ quan, đơn vị có liên quan rà soát, tham mưu đề xuất nguồn kinh phí thực hiện công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng đối với cơ sở nhà, đất nêu trên theo đúng quy định; chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan thực hiện việc phá dỡ tài sản gắn liền với đất tại cơ sở nhà, đất số 86 đường Lê Duẩn theo quy định của pháp luật về đất đai.

Ông Nguyễn Tuấn Thanh cũng giao Sở Tài chính chủ trì, phối hợp với Sở VHTTDL, Liên đoàn Lao động tỉnh và các cơ quan, đơn vị liên quan nghiên cứu, tham mưu đề xuất việc tạm bàn giao trụ sở cũ Trung tâm Văn hóa tỉnh tại số 2 đường Phan Đình Phùng, TP Quy Nhơn cho Nhà Văn hóa Lao động tỉnh để quản lý, sử dụng. Bên cạnh đó, chủ trì, phối hợp với Liên đoàn Lao động tỉnh tham mưu văn bản thống nhất với Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Bộ Tài chính về phương án điều chuyển cơ sở nhà, đất số 2 đường Phan Đình Phùng cho Nhà Văn hóa Lao động tỉnh theo quy định.

Trong thông báo kết luận, ông Thanh đề nghị Liên đoàn Lao động tỉnh chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan khẩn trương lập dự toán kinh phí cụ thể (từ nguồn kinh phí bồi thường, hỗ trợ khi thu hồi đất tại cơ sở nhà, đất số 86 đường Lê Duẩn) để thực hiện việc cải tạo, sửa chữa trụ sở mới của Nhà Văn hóa Lao động tỉnh tại số 2 đường Phan Đình Phùng, đảm bảo hiệu quả, tiết kiệm, tránh lãnh phí. Được biết năm 2023, HĐND tỉnh Bình Định ban hành Nghị quyết số 87 phê duyệt chủ trương đầu tư dự án Bảo tàng tỉnh Bình Định tại khu đất 86 Lê Duẩn, có tổng mức vốn đầu tư 700 tỉ đồng (vốn ngân sách nhà nước do tỉnh quản lý), được thực hiện trong 4 năm (2024-2028).

Mục tiêu xây dựng dự án Bảo tàng tỉnh Bình Định nhằm mục đích đầu tư cơ sở vật chất cho Bảo tàng tỉnh Bình Định để thực hiện nhiệm vụ thu thập, bảo quản và trưng bày các hiện vật có giá trị lịch sử của tỉnh một cách hiệu quả và khoa học, giúp người xem có cái nhìn toàn diện về lịch sử vùng

Tác phẩm "Quang cảnh dinh thự El Biar" vua Hàm Nghi sáng tác năm 1901 tại Algiers

Algier từ cuối năm 1888, và ông đã tiếp cận với hội họa phương Tây rồi sáng tác nhiều tác phẩm nghệ thuật với nghệ danh Tử Xuân. Theo các chuyên gia, phần lớn các bức tranh của vua Hàm Nghi xuất hiện trên thị trường đều là tranh được ông vẽ ở Pháp; trong khi đó phần lớn thời gian lưu đày của ông là ở Algier. Để có được các tác phẩm mà vua Hàm Nghi từng sáng tác ở châu Phi, các giám tuyển và đơn vị tổ chức đã dành công sức tìm kiếm. Trong đó, bức tranh "Quang cảnh dinh thự El Biar" mà vua Hàm Nghi vẽ năm 1901 đã được giới thiệu đến công chúng.

Được biết, trong số các tác phẩm vừa được trưng bày, phần lớn đến từ bộ sưu tập của Henri Aubé, một sĩ quan người Pháp ở Vichy và là bạn của vua Hàm Nghi. Qua những nét vẽ, gam màu, ánh sáng và đường nét, người xem cảm nhận được những cung bậc cảm xúc của một vị vua yêu nước bị lưu đày nhưng không đánh mất bản sắc, một người dùng nghệ thuật để giữ gìn tâm hồn Việt Nam trong một thế giới xa lạ. "Có thể vì lý do chính trị, vua Hàm Nghi đã tránh vẽ cảnh Việt Nam. Ông vẽ cảnh châu Phi hoặc Pháp, nhưng lại luôn ẩn chứa những yếu tố phảng phất gợi nhớ đến làng quê Việt. Thực dân Pháp có thể mang ngài ra khỏi Việt Nam, nhưng không bao giờ mang được Việt Nam ra khỏi Hàm Nghi", giám tuyển Ace Lê nhận định.

Ông Hoàng Việt Trung, Giám đốc Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế chia sẻ: Chuyến hồi cố các tác phẩm nghệ thuật của vua Hàm Nghi lần này là cuộc hội ngộ đầy cảm xúc nghệ thuật và lịch sử. Qua đó, mang đến nhiều trải nghiệm và kết nối tình cảm, sự gắn kết giữa đông đảo công chúng trong và ngoài nước; đặc biệt, truyền tải những thông điệp gắn với nhân vật lịch sử qua các giai đoạn bi hùng của đất nước. Trước đó, cuối năm 2022, TS Amandine Dabat và gia đình trao tặng tác phẩm hội họa "Lac des Alpes" (tạm dịch: Hồ trên dãy núi Alpes) cho Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế. Đây là bức tranh gốc có giá trị nghệ thuật do vua Hàm Nghi sáng tác trong giai đoạn 1900-1903 khi ông đang bị lưu đày. Tác phẩm này hiện đang được bảo quản, trưng bày tại Bảo tàng Cổ vật Cung đình Huế. Năm 2011, bức tranh "Chiều tà" của vua Hàm Nghi được rao đấu giá ở Pháp. Thời điểm đó, tỉnh Thừa Thiên Huế (nay là thành phố Huế) đã kết nối tham gia đấu giá nhưng thất bại. Những năm trở lại sau này, các tác phẩm nghệ thuật của vị vua này ngày càng được công chúng quan tâm. Vua Hàm Nghi và họa sĩ Lê Văn Miến được giới chuyên gia đánh giá là hai họa sĩ hiện đại đầu tiên của Việt Nam.

Được biết, Ban Tổ chức triển lãm "Trời, Non, Nước" cũng đang xây dựng kế hoạch để đưa "di sản" nghệ thuật của vua Hàm Nghi đến trưng bày tại các địa phương khác trong nước. ■

Thu hồi đất tại cơ sở nhà, đất số 86 đường Lê Duẩn để thực hiện đầu tư xây dựng Bảo tàng tỉnh

đất Bình Định từ quá khứ đến hiện tại, quá trình đấu tranh dựng nước và giữ nước hòa chung vào dòng chảy của lịch sử dân tộc. Đồng thời nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm của cộng đồng trong việc bảo tồn, phát huy và gìn giữ những giá trị văn hóa. Bên cạnh đó, Bảo tàng tỉnh sẽ trở thành công trình kiến trúc nổi bật của tỉnh Bình Định mang tính cộng đồng cao, phục vụ nhu cầu tìm hiểu văn hóa - lịch sử của công chúng, thu hút du khách trong và ngoài nước. ■

Triển khai thi hành Luật Di sản văn hóa

● **L.SƠN**

Phó Thủ tướng Mai Văn Chính vừa ký quyết định số 723/QĐ-TTg ban hành Kế hoạch triển khai thi hành Luật Di sản văn hóa. Luật Di sản văn hóa số 45/2024/QH15 được Quốc hội khóa XV thông qua tại kỳ họp thứ 8, có hiệu lực thi hành từ ngày 1.7.2025 (sau đây gọi là Luật Di sản văn hóa).

Tập huấn ngành di sản văn hóa **Ảnh minh họa**

Để triển khai thi hành luật kịp thời, thống nhất và hiệu quả, Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch triển khai thi hành Luật Di sản văn hóa với mục đích xác định cụ thể các nội dung công việc, thời hạn, tiến độ hoàn thành và trách nhiệm của các cơ quan, đơn vị có liên quan trong việc tổ chức thi hành Luật Di sản văn hóa bảo đảm đồng bộ, thống nhất, hiệu lực, hiệu quả. Xác định trách nhiệm và cơ chế phối hợp giữa các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, các địa phương và cơ quan, đơn vị có liên quan trong việc thực hiện các hoạt động triển khai thi hành Luật Di sản văn hóa trên phạm vi cả nước.

Yêu cầu đặt ra là bảo đảm sự chỉ đạo thống nhất của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, sự phối hợp chặt chẽ, thường xuyên, hiệu quả giữa các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và các cơ quan, đơn vị có liên quan trong việc triển khai thi hành Luật Di sản văn hóa. Xác định lộ trình cụ thể để bảo đảm Luật Di sản văn hóa và các văn bản quy định chi tiết một số điều của luật được triển khai thi hành thống nhất, đồng bộ, hiệu lực, hiệu quả trên phạm vi cả nước.Theo Kế hoạch, công tác hoàn thiện thể chế, chính sách là một trong những nội dung quan trọng phải thực hiện. Cụ thể, rà soát các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến Luật Di sản văn hóa thuộc thẩm quyền quản lý nhà nước được phân công; thực hiện theo thẩm quyền hoặc kiến nghị cơ quan có thẩm quyền kịp thời sửa đổi, bổ sung, thay thế, bãi bỏ hoặc ban hành mới các văn bản quy phạm pháp luật bảo đảm thống nhất, phù hợp với quy định của Luật Di sản văn hóa và các văn bản quy định chi tiết một số điều của Luật. Bộ VHTTDL là cơ quan chủ trì thực hiện. Thời gian hoàn thành trong năm 2025 và các năm tiếp theo.

Bên cạnh đó, xây dựng, ban hành văn bản quy phạm pháp luật quy định chi tiết thi hành Luật Di sản văn hóa gồm: Xây dựng Nghị định quy định các biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới, di sản văn hóa dưới nước, di sản văn hóa phi vật thể trong các Danh sách của UNESCO và Danh mục của quốc gia về di sản văn hóa phi vật thể và chính sách đối với nghệ nhân, chủ thể di sản văn hóa phi vật thể (khoản 3 Điều 14; khoản 5 Điều 17; khoản 6 Điều 25; khoản 4 Điều 39). Xây dựng Nghị định quy định thẩm quyền, trình tự, thủ tục, hồ sơ lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch khảo cổ; quy hoạch, dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư, xây dựng công trình, sửa chữa, cải tạo, xây dựng nhà ở riêng lẻ nằm trong, nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp công trình kiến trúc hạ tầng kỹ thuật và trưng bày bảo tàng công lập (khoản 6 Điều 29; khoản 5 Điều 30; khoản 5 Điều 34; khoản 4 Điều 35; khoản 5 Điều 37; khoản 2 Điều 70). Cơ quan chủ trì xây dựng 2 Nghị định trên là Bộ VHTTDL. Thời hạn hoàn thành trước ngày 15.4.2025.

Quyết định nêu rõ, một nhiệm vụ quan trọng nữa là tổ chức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về Luật Di sản văn hóa và các văn bản quy định chi tiết một số điều của Luật. Đăng tải, cập nhật toàn văn nội dung Luật Di sản văn hóa và các văn bản quy định chi tiết thi hành luật trên Cổng, Trang thông tin điện tử, Cơ sở dữ liệu quốc gia về văn bản pháp luật và các hình thức phù hợp khác để cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và nhân dân dễ dàng tiếp cận, khai thác, sử dụng. Triển khai các hình thức phổ biến pháp luật phù hợp; biên soạn, đăng tải, phát hành rộng rãi tài liệu, phổ biến và phối hợp với Bộ Tư pháp để cập nhật trên Cổng Thông tin điện tử Phổ biến giáo dục pháp luật quốc gia tại địa chỉ: http://pbgdpl.gov.vn.

Tổ chức tập huấn chuyên sâu, bồi dưỡng nghiệp vụ và biên soạn tài liệu tập huấn cho nhân lực quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa. Cơ quan chủ trì thực hiện gồm: Bộ VHTTDL, Bộ Tư pháp, UBND tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương... Cùng với đó, thực hiện các nhiệm vụ quản lý nhà nước được giao tại Luật Di sản văn hóa. Nội dung hoạt động bao gồm: Rà soát, thực hiện các nhiệm vụ quản lý nhà nước được giao trong Luật Di sản văn hóa theo lĩnh vực, địa bàn thuộc phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn được phân công... ■

Lấp khoảng trống kịch bản, mở lối cho phim Việt

● **PHƯƠNG ANH**

Hướng tới dấu mốc 100 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (3.2.1930 - 3.2.2030), Cục Điện ảnh khởi động chương trình đầu tư chiều sâu, tạo nguồn kịch bản phim truyện điện ảnh giàu giá trị lịch sử và cảm hứng dân tộc cho đề tài lớn này.

Hình ảnh trong phim "Đào, Phở và Piano"

"Địa đạo" của đạo diễn Bùi Thạc Chuyên đang tạo được hiệu ứng truyền thông mạnh mẽ

Trước thực trạng thiếu hụt kịch bản chất lượng, độc đáo - khoảng trống đang kìm hãm bước tiến của điện ảnh Việt - chương trình được kỳ vọng sẽ trở thành cú hích mạnh mẽ. Đây không phải lần đầu Cục Điện ảnh phát động tìm kiếm và đầu tư sáng tác, nhưng lần này, mục tiêu rõ ràng hơn, tầm nhìn dài hạn hơn: Tạo nên những kịch bản xứng tầm với sự kiện trăm năm lịch sử của Đảng - một mốc son của dân tộc.

Nỗ lực lấp khoảng trống

Thực trạng thiếu kịch bản phim hay đã được nhìn nhận từ lâu. Là bước đầu tiên trong quá trình sáng tạo của một tác phẩm điện ảnh, nhưng sự thiếu hụt đến mức báo động những kịch bản chất lượng đã và đang đặt ra yêu cầu cần có giải pháp khỏa lấp khoảng trống này.

Mảng đề tài lịch sử, chiến tranh cách mạng, văn hóa dân tộc và thiếu nhi… nhiều năm qua được Nhà nước chú trọng thúc đẩy sáng tác kịch bản, sản xuất phim từ nguồn ngân sách. Cùng với đó là những nỗ lực của nhiều hãng phim, nhà sản xuất.

Gần đây, đã có những bộ phim về đề tài lịch sử, lòng yêu nước, hay về các nhân vật có thật, để lại dấu ấn trong lòng công chúng. Đang tạo hiệu ứng truyền thông mạnh mẽ có thể nhắc đến phim điện ảnh *Địa đạo* do đạo diễn Bùi Thạc Chuyên đảm nhận vai trò nhà sản xuất, viết kịch bản và đạo diễn. Năm trước, có *Đào, Phở và Piano* do đạo diễn Phi Tiến Sơn vừa là tác giả kịch bản và đạo diễn; *Hồng Hà nữ sĩ* của đạo diễn Nguyễn Đức Việt, kịch bản Nguyễn Thị Hồng Ngát…

Tuy nhiên, trên thực tế vẫn chưa có nhiều kịch bản xuất sắc để đưa vào sản xuất, thiếu những tác phẩm tạo hiệu ứng với đông đảo công chúng.

Song song với mảng đề tài được ưu tiên đặt hàng, chủ trương tìm kiếm các đề tài về cuộc sống đương đại, văn hóa, con người Việt Nam trong thời đại mới cũng đã được đặt ra. Nguyên nhân cũng từ sự thiếu hụt nguồn kịch bản, nhiều đơn vị sản xuất phải lấy cốt truyện, kịch bản phim của nước ngoài rồi remake thành kịch bản phim Việt.

Trước thực tế này, trong nhiều năm qua, cơ quan quản lý là Cục Điện ảnh và những người tâm huyết với điện ảnh Việt Nam đã nỗ lực tổ chức tìm kiếm những gương mặt mới trong làng biên kịch, phổ biến bằng hình thức tổ chức các cuộc phát động sáng tác, mở trại sáng tác... Vậy nhưng, những nỗ lực này cũng chưa thể lấp đầy khoảng trống.

Nhìn lại, từ đợt phát động thi sáng tác kịch bản phim năm 2020, cũng đã một số kịch bản chất lượng được lựa chọn để trao giải, trong đó nổi bật có hai kịch bản giải nhì (không có giải nhất) được trao cho *Culi không bao giờ khóc* của tác giả Phạm Ngọc Lân, Nghiêm Quỳnh Trang; *Thiên mạc hùng ca* của Nguyễn Thị Mai Phương…

TS Ngô Phương Lan, Chủ tịch Hiệp hội Xúc tiến Phát triển Điện ảnh Việt Nam với vai trò Trưởng ban Chung khảo nhận định, việc tổ chức cuộc thi đã nhận được sự hưởng ứng lớn của đội ngũ tác giả. Nhiều kịch bản thể hiện sự đầu tư, tìm tòi kỹ lưỡng về các vấn đề của lịch sử hoặc đời sống; thể hiện sự chuyên nghiệp; hướng tới xây dựng thị hiếu lành mạnh cho công chúng, đặc biệt là khán giả trẻ. Không ít kịch bản có triển vọng để sản xuất phim. Bên cạnh đó thì cũng còn một số kịch bản chưa đạt chất lượng, chưa phù hợp với yêu cầu trình bày của một kịch bản phim truyện điện ảnh hoặc cách thể hiện còn cũ…

Tháng 10.2024, cuộc thi "Sáng tác kịch bản phim truyện, phim tài liệu năm 2023-2024 hướng tới kỷ niệm 100 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (3.2.1930 - 3.2.2030) được Bộ VHTTDL tổ chức, thu hút 70 kịch bản phim tài liệu và phim truyện tham dự. Theo Thứ trưởng Tạ Quang Đông, thông qua các bộ phim được hình thành từ những kịch bản chất lượng cao, tinh thần yêu nước, lý tưởng cộng sản và ý chí đấu tranh sẽ được truyền tải mạnh mẽ tới khán giả. "Cuộc thi cũng tạo thêm môi trường sáng tác chuyên nghiệp cho các nhà biên kịch, khuyến khích sự sáng tạo và đổi mới trong việc chuyển tải những câu chuyện lịch sử, cách mạng…", Thứ trưởng khẳng định.

Cũng hướng tới kỷ niệm 100 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, Cục Điện ảnh mới đây đã thông báo về triển khai chương trình đầu tư chiều sâu nhằm tạo nguồn kịch bản phim truyện điện ảnh về đề tài lớn này. Mục tiêu hướng đến là xây dựng nguồn kịch bản phim có giá trị nội dung tư tưởng và hình thức thể hiện tốt; ca ngợi đất nước và con người Việt Nam; đề cao tinh thần yêu nước, truyền thống cách mạng, văn hóa dân tộc và các giá trị nhân văn…

Đầu ra cho kịch bản

Nếu chỉ có kịch bản hay, chất lượng thôi thì chưa đủ, điều cần thiết là phải hiện thực hóa các tác phẩm đó, từ kịch bản thành những tác phẩm điện ảnh. Đây cũng là vấn đề được các nhà làm phim, tác giả kịch bản dành sự quan tâm.

Nhà biên kịch Trịnh Thanh Nhã cho rằng, bấy lâu nay, dường như sự ưu tiên trong các cuộc thi sáng tác kịch bản do cơ quan quản lý phát động thường nhắm tới các kịch bản mang tính tuyên truyền. Nhiều nhà biên kịch cũng chia sẻ, trong bối cảnh công nghiệp điện ảnh phát triển như hiện nay, việc xây dựng kịch bản hoặc triển khai làm phim về đề tài chiến tranh cũng cần có sự đổi mới. Theo nữ đạo diễn Nhuệ Giang, nhìn ra thế giới sẽ thấy, thay vì ca ngợi chiến tranh, từ lâu họ đã chuyển sang làm phim với góc nhìn phản chiến. Chiến tranh đã qua mấy chục năm, có độ lùi thời gian đủ để thế hệ hôm nay nhìn vấn đề bằng con mắt của người đương thời. Có rất nhiều cách để nhìn về cuộc chiến mà vẫn thấy nhân văn, tự hào.

Giới nghề cũng nhấn mạnh tầm quan trọng của những nỗ lực tìm kiếm nguồn kịch bản hay, tuy nhiên lưu ý không chỉ đóng khung với các đề tài mặc định, được ưu tiên khi đặt hàng sáng tác sử dụng nguồn ngân sách. Về vấn đề này, nguyên Cục trưởng Cục Điện ảnh Vi Kiến Thành từng chia sẻ, bên cạnh nội dung được chú trọng như đề tài chiến tranh, lịch sử, thiếu nhi..., việc tổ chức thi sáng tác kịch bản luôn mong đợi nhận được tác phẩm mổ xẻ vấn đề của cuộc sống đương đại, về văn hóa, con người Việt Nam trong thời đại mới. Lâu nay, phần lớn các nhà làm phim đang hiểu phim đặt hàng là phim tuyên truyền, thay vì là tác phẩm nghệ thuật có yếu tố tuyên truyền. Cách nhìn này chưa toàn diện.

Trong bối cảnh khan hiếm các kịch bản chất lượng, việc tổ chức các cuộc thi, hoặc đầu tư chiều sâu là điều cần thiết, cả từ phía cơ quan quản lý lẫn tác giả dự thi. "Có đi thì mới thành đường", bởi cuộc thi nào cũng kỳ vọng sẽ khích lệ, động viên các biên kịch, đồng thời sẽ tạo được nguồn kịch bản tốt, hay cho các đơn vị sản xuất lựa chọn.

Nhà văn Nguyễn Văn Thọ, tác giả có tác phẩm được chuyển thể thành kịch bản *Quyên*, khẳng định: "Cuộc chơi có thể thành, có thể bại nhưng cần phải chấp nhận để đi những bước ban đầu sơ khai nhằm tìm được vị trí của mình trong làng điện ảnh". ■

Đầu tư tìm kiếm kịch bản chất lượng

Hướng tới kỷ niệm 100 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (3.2.1930 - 3.2.2030), Cục Điện ảnh triển khai chương trình đầu tư chiều sâu nhằm tạo nguồn kịch bản phim truyện điện ảnh.

Chương trình nhằm xây dựng nguồn kịch bản phim có giá trị nội dung tư tưởng và hình thức thể hiện tốt; ca ngợi đất nước và con người Việt Nam, đề cao tinh thần yêu nước, truyền thống cách mạng, văn hóa dân tộc và các giá trị nhân văn.

Các nhà sáng tác chuyên nghiệp (biên kịch, đạo diễn, nhà văn, nghệ sĩ…) hoạt động trong lĩnh vực điện ảnh được tham dự tối đa 2 đề cương kịch bản. Kịch bản có đề tài về lịch sử cách mạng, lãnh tụ, anh hùng dân tộc; vùng cao, miền núi, biên giới, hải đảo, vùng đồng bào dân tộc thiểu số; bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa Việt Nam. Nội dung trọng tâm về sự lãnh đạo toàn diện của Đảng: Lãnh đạo nhân dân đấu tranh chống ngoại xâm; Đấu tranh giành độc lập dân tộc, thống nhất đất nước; Xây dựng chủ nghĩa xã hội với mục tiêu "Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh"; Hội nhập quốc tế; Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh…

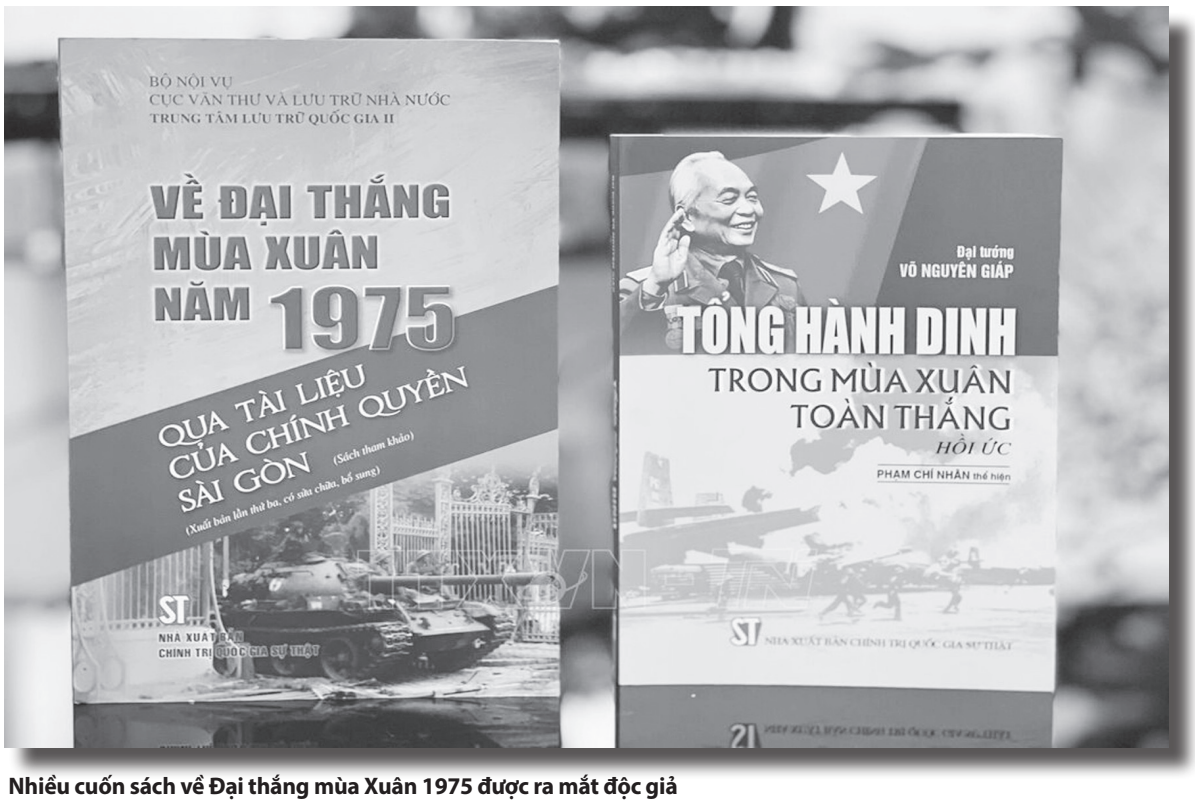
Đề cương kịch bản có độ dài từ 3.000-5.000 từ. Kịch bản hoàn chỉnh cần đáp ứng để sản xuất phim thời lượng từ 90-120 phút…

50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

Tái hiện bước ngoặt lịch sử qua những trang sách

● **THANH NGỌC**

Đại thắng mùa Xuân 1975 - Bản hùng ca khép lại trang sử chia cắt, mở ra kỷ nguyên thống nhất và phát triển của dân tộc Việt Nam. Sự kiện lịch sử trọng đại ấy không chỉ là một chiến thắng quân sự vang dội mà còn là biểu tượng bất diệt của khát vọng độc lập, hòa bình và toàn vẹn lãnh thổ. Ngày non sông liền một dải cũng là ngày cả dân tộc vỡ òa trong niềm vui sum họp, kết thúc chặng đường dài đầy gian khổ nhưng kiên cường trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước.

Nhiều cuốn sách về Đại thắng mùa Xuân 1975 được ra mắt độc giả

Từ những thước phim tư liệu đến hàng trăm trang sách quý giá được giới thiệu tới công chúng, mỗi tác phẩm là một lát cắt lịch sử, một chứng nhân sống động góp phần tái hiện trọn vẹn không khí hào hùng, bi tráng và vinh quang của dân tộc. Đó không chỉ là những ghi chép đơn thuần, mà còn là nguồn cảm hứng bất tận để thế hệ hôm nay và mai sau hiểu hơn, yêu hơn và tự hào hơn về giá trị của độc lập, tự do mà cha ông ta đã đánh đổi bằng cả máu xương để giành lấy.

Hé lộ những quyết định mang tính lịch sử

Kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025), NXB Chính trị quốc gia Sự thật giới thiệu đến bạn đọc cuốn sách *Thư vào Nam* của Tổng Bí thư Lê Duẩn, gồm một số thư và điện của ông gửi lãnh đạo các chiến trường miền Nam trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước từ năm 1961-1975.

Cuốn sách tái hiện sinh động thực tiễn cách mạng miền Nam và sự lãnh đạo sâu sát, linh hoạt của Trung ương Đảng. Từ những nhận định sắc bén về tình hình đến việc đề ra đường lối, chủ trương đúng đắn, Đảng ta đã phát triển phong phú lý luận chiến tranh cách mạng - đặc biệt là nghệ thuật kết hợp đấu tranh chính trị và vũ trang theo phương châm "hai chân", "ba mũi", "ba vùng". Từng trang sách là minh chứng cho tư duy chiến lược tiến công và sự chủ động xây dựng lực lượng trên mọi chiến trường, góp phần làm nên chiến thắng lịch sử: "Đánh cho Mỹ cút, đánh cho Ngụy nhào", thống nhất đất nước, mở ra kỷ nguyên mới cho dân tộc.

Góp phần vào tổng kết kinh nghiệm cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, cuốn *Tổng hành dinh trong mùa Xuân toàn thắng* - hồi ức của Đại tướng Võ Nguyên Giáp, do Phạm Chí Nhân thể hiện cũng được ra mắt. Trong đó, Đại tướng đã hé lộ những quyết định mang tính lịch sử đưa ra từ nơi được ví như "bộ não" chỉ huy trận đánh cuối cùng.

Từ chiến dịch Tây Nguyên mở màn đến cuộc tiến công thần tốc vào Sài Gòn, cuốn sách thuật lại những giờ phút "cân não" của Bộ Chính trị, Quân ủy Trung ương, Bộ Tổng tư lệnh và các tướng lĩnh chỉ huy. Những bản đồ chiến dịch được trải rộng, những mệnh lệnh dứt khoát được ban ra, những bước tiến táo bạo được thực hiện - tất cả đều được tái hiện qua từng trang sách. Không chỉ là câu chuyện của một chiến dịch quân sự vĩ đại, *Tổng hành dinh trong mùa Xuân toàn thắng* còn mang đến chân dung Đại tướng Võ Nguyên Giáp với tầm nhìn chiến lược, bản lĩnh quyết đoán và trái tim của một người chỉ huy luôn đặt lợi ích dân tộc lên trên hết…

Bức tranh đa chiều từ bên kia chiến tuyến

Đã nửa thế kỷ trôi qua, kể từ thời khắc lịch sử thiêng liêng của đất nước - trưa ngày 30.4.1975 - nhưng những sự kiện, sự việc xảy ra xung quanh và tại thời điểm đó vẫn còn in đậm trong lòng người dân Việt Nam, nhân dân cũng như trong chính giới Hoa Kỳ. Đã có nhiều công trình nghiên cứu, sách báo viết về chiến thắng hào hùng của quân và dân ta, sự thất bại thảm hại của đế quốc Mỹ và tay sai, được nhìn nhận từ nhiều phía. Tuy nhiên, mảng sách, tài liệu về những diễn biến bên trong chính giới Hoa Kỳ và chính quyền Việt Nam Cộng hòa khi đối diện với các đợt tiến công như vũ bão của quân và dân ta, trước giờ phút sụp đổ không thể cứu vãn, vẫn còn khá ít.

Dịp này, *cuốn sách Đại thắng mùa Xuân năm 1975 qua tài liệu của chính quyền Sài Gòn*, do tập thể tác giả từ Trung tâm Lưu trữ Quốc gia II biên soạn đã được giới thiệu, là công trình nghiên cứu công phu, cung cấp góc nhìn từ những tài liệu gốc, được lưu trữ qua nhiều thập kỷ. Từng trang sách đưa bạn đọc ngược dòng thời gian, khám phá diễn biến chiến dịch từ góc nhìn của đối phương. Những báo cáo nội bộ, những cuộc họp khẩn cấp, các chỉ thị tuyệt mật - tất cả phản ánh sự hoang mang, rạn nứt, rồi tan rã không thể cưỡng lại của chính quyền Sài Gòn. Đây không chỉ là tư liệu lịch sử giá trị mà còn có câu chuyện đầy kịch tính, giúp độc giả cảm nhận chân thực bầu không khí căng thẳng của những ngày tháng cuối cùng trước khi lá cờ đỏ sao vàng tung bay trên Dinh Độc Lập.

Cùng với đó, cuốn sách *Những biên bản cuối cùng tại Nhà Trắng: Phút sụp đổ của Việt Nam Cộng hòa* do Ngô Bắc biên dịch cũng mở ra góc nhìn khác từ bên kia chiến tuyến. Cuốn sách gồm hai phần: Phần I là những tài liệu nguyên bản tuyệt mật do phía Hoa Kỳ giải mật vào năm 2015 với nội dung xoay quanh những toan tính, quyết sách và hành động của giới lãnh đạo bộ máy chiến tranh của nước Mỹ trong những ngày sụp đổ cuối cùng của chính quyền Sài Gòn. Đó là những bản dịch toàn văn biên bản các cuộc họp của Hội đồng An ninh quốc gia Hoa Kỳ do Tổng thống Mỹ Gerald Ford chủ trì; văn thư tóm tắt, văn thư ghi nhớ, báo cáo về tình hình Việt Nam; bản ký âm cuộc điện đàm giữa Tổng thống Ford và Bộ trưởng Ngoại giao, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ… Phần II gồm những bài viết, trang hồi ức của một số tướng lĩnh cấp cao Mỹ trực tiếp có mặt và chỉ huy cuộc di tản trong những giờ phút cuối cùng của Việt Nam Cộng hòa. Có rất nhiều thông tin lần đầu tiên được tiết lộ, giúp người đọc thấy được toàn cảnh sự hỗn loạn của cuộc di tản, cũng như nỗi thất bại ê chề của quân đội Mỹ trong cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam…

Tài liệu được biên dịch, công bố trong *Những biên bản cuối cùng tại Nhà Trắng: Phút sụp đổ của Việt Nam Cộng hòa* phản ánh quan điểm, cách nhìn nhận và hoạt động của chính giới Mỹ về cuộc chiến, trung thành với bản gốc và không phải là quan điểm của NXB. Qua đó, giúp người đọc hiểu rõ hơn về diễn biến chính trị, quân sự phía Mỹ và chính quyền Sài Gòn trong những ngày cuối cùng của cuộc chiến.

Có thể nói, những trang sách quý đã tái hiện sống động và chân thực bức tranh lịch sử hào hùng của dân tộc trong cuộc kháng chiến giành độc lập - từ chiến khu rực lửa miền Nam đến phòng họp đầy toan tính tại Nhà Trắng. Với góc nhìn song song, một từ ý chí chỉ đạo sáng suốt của lãnh đạo cách mạng Việt Nam, và một từ trung tâm quyền lực của nước Mỹ, tác phẩm đã mang đến cho người đọc cái nhìn toàn diện về những thời khắc mang tính bước ngoặt của lịch sử dân tộc.

Đây không chỉ là cơ hội để thế hệ hôm nay hiểu sâu sắc hơn về chiến thắng 30.4.1975, mà còn là lời nhắc nhở đầy xúc động về giá trị thiêng liêng của hòa bình, thống nhất và độc lập dân tộc - nền tảng để mỗi người Việt Nam thêm tự hào, thêm trách nhiệm trong hành trình dựng xây và gìn giữ Tổ quốc. ■

HỘI SÁCH HÀ NỘI 2025: Thăng Long bừng sức sống, Hà Nội khát vọng vươn mình

Hội sách Hà Nội lần thứ X sẽ chính thức diễn ra từ ngày 2 - 5.10 tại không gian đi bộ khu vực hồ Hoàn Kiếm và phụ cận, với chủ đề đầy cảm hứng: *Thăng Long - Hà Nội khát vọng vươn mình*. Sự kiện là hoạt động ý nghĩa chào mừng 80 năm Cách mạng Tháng Tám, Quốc khánh 2.9 và 71 năm Ngày Giải phóng Thủ đô - đánh dấu một hành trình lịch sử đáng tự hào của dân tộc và Thủ đô nghìn năm văn hiến.

Dự kiến quy tụ khoảng 50 đơn vị là các NXB, doanh nghiệp phát hành trong và ngoài nước, với 250-300 gian hàng, Hội sách không chỉ là nơi tôn vinh văn hóa đọc mà còn là không gian kết nối, giao lưu và lan tỏa tri thức.

Trong khuôn khổ Hội sách, bạn đọc sẽ được tham gia chuỗi hoạt động phong phú như tọa đàm, giao lưu ra mắt sách, trao đổi bản quyền, thư viện lưu động, hướng dẫn đăng ký thẻ thư viện trực tuyến, đặc biệt là không gian trưng bày "Tủ sách điện tử Văn Miếu - Quốc Tử Giám", nơi tôn vinh truyền thống hiếu học, danh nhân khoa bảng, cùng những trải nghiệm văn hóa đặc sắc dành cho mọi lứa tuổi.

Sự kiện là ngày hội của những người yêu sách và là biểu tượng cho khát vọng vươn cao, vươn xa của Thủ đô ngàn năm văn hiến trong thời đại mới.

MINH HÀ

ĐỀ XUẤT MÔ HÌNH HỌC HAI BUỔI/NGÀY:

Giải pháp "vẹn cả đôi đường"

● **HOÀNG HƯƠNG - THÙY TRANG**

Mới đây, đề xuất mở rộng việc dạy học hai buổi mỗi ngày sang bậc THCS và THPT vốn chỉ áp dụng cho cấp tiểu học, đã thu hút sự quan tâm của đông đảo dư luận. Phụ huynh, học sinh và các nhà quản lý giáo dục đang có những phản hồi đa chiều xoay quanh chính sách này, đặt ra nhiều kỳ vọng và cả băn khoăn về tính khả thi, áp lực học tập, điều kiện triển khai tại các địa phương…

Một buổi học trải nghiệm của học sinh Trường THPT Phan Huy Chú (Đống Đa - Hà Nội)

Giáo viên và phụ huynh đều ủng hộ

Không chỉ là đề xuất trên giấy, nhiều trường THCS và THPT đã tiên phong triển khai mô hình dạy học hai buổi/ngày và ghi nhận những hiệu quả rõ rệt - cả về chất lượng giáo dục lẫn đời sống học sinh.

Cô Trần Thị Kim, giáo viên Trường THCS&THPT Lê Lợi (Phan Thiết, Bình Thuận) cho biết: "Chúng tôi đã áp dụng mô hình học hai buổi từ nhiều năm nay. Phụ huynh yên tâm làm việc, không phải lo đón con giữa chừng, bởi học sinh ăn bán trú và sinh hoạt tại trường. Quan trọng hơn, chương trình được giãn đều, học sinh có thời gian ôn bài, củng cố kiến thức và không cần học thêm bên ngoài".

Tại TP.HCM, ông Cam Văn Võ Kim Toàn, nguyên Hiệu trưởng Trường THCS Phước Lộc (Nhà Bè) cũng khẳng định: "Học hai buổi/ngày không chỉ tốt cho học sinh mà còn là giải pháp tối ưu cho phụ huynh. Các em được học tập, rèn luyện thể chất, nghệ thuật và kỹ năng sống trong môi trường an toàn".

Nhiều phụ huynh cũng bày tỏ sự đồng tình với giải pháp này. Chị Ngọc Lan, có con đang học tại Trường THCS Văn Yên (Hà Nội), chia sẻ: "Con tôi học hai buổi thấy tiến bộ rõ rệt. Các cháu ăn ngủ đúng giờ, giảm áp lực học tập. Chiều được chơi thể thao, nhạc, kỹ năng sống… giúp phát triển thể lực và còn nuôi dưỡng tâm hồn".

Không chỉ mang lại lợi ích về học tập, mô hình học hai buổi/ngày còn được nhiều phụ huynh và học sinh đánh giá là giải pháp toàn diện, phù hợp với nhịp sống hiện đại. Chị Mai Hoa, cư dân Thanh Xuân Bắc (Hà Nội) chia sẻ: "Nhà tôi có hai con đang học THCS. Cả hai vợ chồng đều đi làm từ sáng đến tối, nên việc con được học cả ngày, ăn trưa tại trường, về nhà không còn bài tập, là rất lý tưởng. Các con đi ngủ sớm, sinh hoạt điều độ. Nếu chỉ học một buổi, phần lớn thời gian còn lại sẽ rơi vào việc chơi game, xem YouTube... Tôi cho rằng học cả ngày ở trường sẽ giúp con tiếp thu kiến thức tốt hơn, tránh được nguy cơ lệch hướng trong quá trình phát triển".

Chị cũng thẳng thắn nhìn nhận, việc con cái học tại trường còn giảm bớt áp lực cho cha mẹ trong vai trò "người thầy tại gia": "Bố mẹ kèm cặp, dạy con học ở nhà dễ biến thành cuộc chiến căng thẳng. Ở trường, con được bạn bè và thầy cô hỗ trợ sẽ dễ tiếp thu hơn".

Từ góc nhìn học sinh, em Đàm Vũ Khánh Minh (lớp 11D1, Trường THPT Marie Curie, TP.HCM) cũng đồng tình: "Học hai buổi giúp em có thời gian ôn tập kỹ hơn, lại cảm thấy an toàn khi ở trường cả ngày. Tuy nhiên, em rất mong được học thêm các môn kỹ năng mềm, thể chất, nghệ thuật - những hoạt động giúp chúng em cân bằng cảm xúc và phát triển toàn diện".

Những chia sẻ chân thực từ phụ huynh và học sinh cho thấy, học hai buổi/ngày không chỉ là sự đổi mới trong cách tổ chức giảng dạy, mà còn là bước tiến quan trọng trong việc xây dựng môi trường giáo dục toàn diện - nơi học sinh được học tập, vui chơi, rèn luyện và lớn lên một cách khỏe mạnh cả về trí tuệ lẫn tinh thần.

Bộ GD&ĐT nói gì?

Tại họp báo Chính phủ thường kỳ tháng 3.2025, Thứ trưởng Bộ GD&ĐT Phạm Ngọc Thưởng nhấn mạnh: Dạy học hai buổi/ngày không phải là điều mới, mà là xu thế phát triển tất yếu trong giáo dục hiện đại, khi điều kiện cho phép. Nhiều quốc gia trên thế giới đã áp dụng mô hình này, nhằm đảm bảo thời lượng học tập hợp lý, giảm áp lực thi cử và tạo điều kiện phát triển toàn diện cho học sinh. Tại Việt Nam, bậc tiểu học từ lâu đã triển khai rộng rãi và hiệu quả hình thức học hai buổi/ngày.

Riêng với THCS và THPT, từ năm 2010, Bộ GD&ĐT đã có hướng dẫn khuyến khích các trường có điều kiện tổ chức dạy hai buổi. Đến năm 2018, chương trình giáo dục phổ thông mới tiếp tục cụ thể hóa chủ trương này, khẳng định: Nơi nào đủ điều kiện, cần đẩy mạnh triển khai!

Mục tiêu chính của việc dạy học hai buổi/ngày, theo ông Thưởng, là để đảm bảo thực hiện đầy đủ chương trình giáo dục phổ thông, đồng thời giảm tải áp lực, nâng cao chất lượng giảng dạy và phát triển toàn diện học sinh về "đức - trí - thể - mỹ".

Đến nay, gần 100% trường tiểu học đã triển khai mô hình này. Số lượng trường THCS và THPT tổ chức dạy hai buổi cũng tăng nhanh trong 10 năm qua. Theo thống kê, đến cuối năm 2024, cả nước có khoảng 12.000 trường tiểu học, 10.700 trường THCS và gần 3.000 trường THPT, trong đó ngày càng nhiều trường chuyển sang mô hình học cả ngày.

Tuy nhiên, Bộ GD&ĐT cũng thẳng thắn chỉ ra một số bất cập: Nhiều nơi vẫn sử dụng buổi học thứ hai để dạy thêm kiến thức lý thuyết, thay vì tổ chức các hoạt động giáo dục kỹ năng, thể chất hay nghệ thuật. Điều này khiến học sinh thêm áp lực, thay vì được cân bằng và phát triển hài hòa.

Để triển khai hiệu quả mô hình học hai buổi/ngày, Bộ GD&ĐT yêu cầu đảm bảo 3 yếu tố then chốt: Cơ sở vật chất đầy đủ (phòng học, khu bán trú, sân chơi, bãi tập, khu thể chất); Đội ngũ giáo viên đủ về số lượng và chất lượng; Chương trình học hợp lý, có lồng ghép các hoạt động phát triển kỹ năng sống, phù hợp tâm sinh lý từng cấp học.

Đặc biệt, Bộ dự kiến sẽ đưa 5 nội dung bắt buộc vào chương trình hai buổi/ngày, gồm: Giáo dục kỹ năng số; STEM; Hướng nghiệp; Luật An toàn giao thông; Các chuyên đề phát triển năng lực và kỹ năng sống…

Khẳng định lại quan điểm của Bộ, Thứ trưởng Phạm Ngọc Thưởng nhấn mạnh: "Học sinh đến trường không chỉ để học kiến thức, mà còn để rèn luyện thể chất, phát triển tâm hồn, học kỹ năng sống, ngoại ngữ, công nghệ, AI - tất cả phù hợp với tâm lý, độ tuổi và nhu cầu phát triển toàn diện của mỗi em".■

THÔNG BÁO TUYỂN DỤNG

Căn cứ Kế hoạch số 441/KH-BTDT ngày 01 tháng 4 năm 2025 của Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế về việc tuyển dụng viên chức năm 2025, Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế thông báo tuyển dụng viên chức với vị trí việc làm **Kiến trúc sư**, cụ thể như sau:

· Chỉ tiêu tuyển dụng: 01 người.

· Công việc chính:

+ Thực hiện nhiệm vụ chuyên môn nghiệp vụ về quản lý dự án đầu tư xây dựng được cấp có thẩm quyền giao, gồm quản lý về phạm vi, kế hoạch công việc; khối lượng công việc; chất lượng xây dựng; tiến độ xây dựng; chi phí đầu tư xây dựng; an toàn; bảo vệ môi trường; lựa chọn nhà thầu và hợp đồng xây dựng; quản lý rủi ro; quản lý hệ thống thông tin công trình và một số công việc khác theo chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của đơn vị sự nghiệp.

+ Tham gia nghiên cứu, đề xuất, xây dựng các chủ trương, chính sách, định hướng, kế hoạch phát triển và ứng dụng khoa học công nghệ trong hoạt động quản lý dự án đầu tư xây dựng.

+ Thực hiện các nhiệm vụ khác do cấp có thẩm quyền giao.

· Chuyên môn và các yêu cầu khác:

+ Tốt nghiệp Đại học trở lên chuyên ngành Kiến trúc.

+ Có trên 10 năm kinh nghiệm làm việc về Bảo quản, Tu bổ, Phục hồi di tích.

· Hạn nộp hồ sơ: Kể từ 8h ngày 02.4.2025 đến 17h30 ngày 01.5.2025 (trong giờ hành chính, trừ ngày nghỉ lễ, thứ Bảy và Chủ nhật).

*** Địa điểm:** 33 Tống Duy Tân, phường Đông Ba, quận Phú Xuân, thành phố Huế.

*** Thông tin chi tiết xem tại website đơn vị:** *https://www.huedisan.com.vn/*

50 NĂM NGÀY GIẢI PHÓNG MIỀN NAM THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

Những cây bàng mang dáng hình Tổ quốc

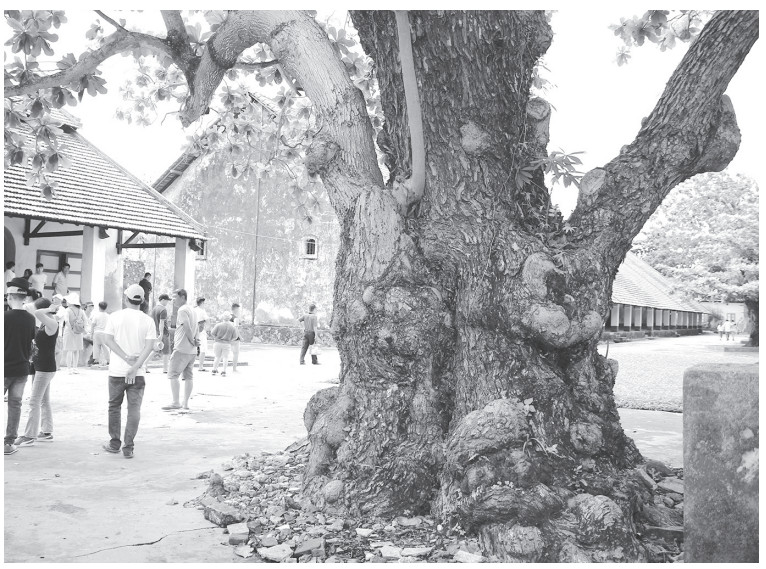
● **Bài, ảnh: MAI THẮNG**

Trên mảnh đất linh thiêng Côn Đảo, hàng trăm cây bàng cổ thụ vươn mình giữa nắng gió như những nhân chứng sống, lặng lẽ chứng kiến biết bao thăng trầm của lịch sử dân tộc. Không chỉ tỏa bóng mát che phủ thời gian, mỗi thân cây, mỗi tán lá đều in hằn dấu tích của một thời máu lửa - nơi những chiến sĩ cách mạng kiên cường từng bị giam cầm, tra tấn trong "địa ngục trần gian" khét tiếng của thế kỷ XX.

Những cây bàng chính là biểu tượng bất khuất của lòng yêu nước, vững chí bền gan trước gông cùm và bạo lực. Chúng là lời nhắc nhở thầm lặng nhưng sâu sắc về những hy sinh lớn lao để làm nên hình hài Tổ quốc hôm nay.

Bà Mười Đào (Lê Thị Tâm) bên những kỷ vật cách mạng thiêng liêng

"Cây bàng cách mạng" trước phòng biệt giam số 9 - nơi giam cầm nữ cựu tù chính trị Mười Đào và đồng đội

"Cây bàng cách mạng" qua lời kể của "người tù không số"

Côn Đảo những ngày tháng tư lịch sử đón hàng chục ngàn du khách về thăm và du lịch. Có người đến đây để mục sở thị "địa ngục trần gian" mà trước đó họ chỉ nghe qua sách báo hoặc những câu chuyện kể; có cựu tù Côn Đảo sau nhiều năm trở về đất liền họ quay lại chỉ để tìm về ký ức của thời hoa lửa và nỗi đau chiến tranh; có những "người tù không số" đến Côn Đảo để thêm một lần chứng kiến người thân của họ hơn nửa thế kỷ trước đã "sống lý tưởng, chết vinh quang", ngoan cường đấu tranh chống lại chế độ hà khắc của bọn cai tù. Gọi là "người tù không số" bởi mẹ của họ bị tù đầy tại Côn Đảo, bản thân họ sinh ra trong tù hoặc bị bắt cùng mẹ rồi lớn lên trong tù, cùng ở với những người tù, chỉ khác họ không mang áo số...

Chị Bùi Thị Xuân Hạnh (sinh năm 1967, ngụ tại quận Phú Nhuận, TP.HCM) là một trong nhiều "người tù không số" đến Côn Đảo dịp 30.4 này để thăm lại "chuồng cọp", nơi mà hơn nửa thế kỷ trước, má của chị - bà Lê Thị Tâm, bị thực dân Pháp giam cầm suốt 6 năm. Nhớ về ký ức đau thương và bi tráng, chị Hạnh kể chúng tôi nghe câu chuyện má chị dùng lá bàng non để chữa bệnh cứu sống đồng đội, gốc bàng là địa điểm bí mật cất giấu tài liệu, truyền đơn; lá bàng khô giúp những người tù ấm lưng trong những ngày rét thấu xương. Đặt bàn tay lên thân cây bàng phía trước trại giam Phú Hải, chị Hạnh nghẹn ngào: "Trở lại Côn đảo lần này, tôi thực hiện di nguyện cuối đời của má, đó là thăm "chuồng cọp" số 9 - nơi má đã bị bọn cai ngục hành hạ dã man; thăm cây bàng ngày ấy má đã từng cất giấu tài liệu từ năm 1969 đến ngày giải phóng. Tôi sinh ra ở nhà lao Thủ Đức và trở thành một "người tù không số"...

Tháng 8.1966, khi đang hoạt động cho Biệt động Sài Gòn thì má chị bị bắt. Lúc đó, bà có biệt danh là Mười Đào (tên thật là Lê Thị Tâm, tên thân mật gọi là dì Mười). Bà bị bắt trong một buổi chiều đang bí mật hoạt động tại chợ Bà Chiểu (Sài gòn - Gia Định) và bị nhốt tại nhà lao Thủ Đức. Khi đó, má đang mang thai chị được một tháng. "Tháng 3.1967, tôi chào đời trong chốn lao tù. Má tôi kể lại, tôi sinh ra bé xíu, đen xì như con chuột đặt trong lòng bàn tay, không ai dám ẵm vì nhỏ quá. Tôi được các dì, các má trong tù thay nhau ẵm bồng, nuôi nấng", chị Hạnh kể.

Sau hơn 3 năm bị tra tấn dã man nhưng đành "bó tay với con cộng sản cứng đầu", má chị bị đày ra Côn Đảo vào cuối năm 1969. Chị Hạnh được gửi lại cho các dì, các má trong nhà lao Thủ Đức bảo bọc...

Tại "chuồng cọp" - phòng giam số 9, từ cuối năm 1969 đến cuối tháng 4.1975, bà Mười Đào bị bọn cai ngục dùng mọi thủ đoạn cực hình tra tấn, nhưng không làm lung lay ý chí chiến đấu của bà. Sau nhiều tháng bị giam cầm trong hầm tối, một buổi chiều mùa thu năm 1971, bà Mười Đào được bọn cai ngục "cho đi hóng mát". Lợi dụng sơ hở, bà đã gửi thông tin bí mật "sẵn sàng cho ngày giải phóng" vào gốc cây bàng trước cửa phòng biệt giam. "Tài liệu đó má tôi giấu vào gốc cây bàng này và sau đó được chuyển đến cơ sở cách mạng an toàn. Ngày 30.4.1975, Côn Đảo giải phóng; ngày 5.5.1975, má tôi được tàu hải quân chở về đất liền trong đoàn "Chiến thắng 2". Trong rất nhiều câu chuyện kể về cuộc đời hoạt động cách mạng, má vẫn chắc đến cây bàng trước cửa phòng giam số 9, trại Phú Hải - nơi đã chứng kiến bao đau đớn, tủi nhục nhưng cũng nhiều kiêu hãnh của má và những người tù", chị Hạnh chia sẻ.

Những hiện vật biết nói

Trong căn nhà cũ kỹ chung cổng hàng xóm ở 17 Lê Tự Tài, phường 14, quận Phú Nhuận, TP.HCM, chị Hạnh cho chúng tôi xem nhiều hiện vật mà 50 năm trước bà Mười Đào đem về từ Côn Đảo. Trong đó có hai kỷ vật thiêng liêng gắn với bà Mười Đào trong suốt cuộc đời làm cách mạng.

Kỷ vật thứ nhất là bức tranh được má chị thêu trong hai năm 1971-1972. Do quá nhớ thương con, bà Mười Đào đã bí mật lấy lá bàng khô đốt ra tro, rồi hòa thành mực. Rút sợi vải từ áo bà ba, bà nhuộm mực và xe chỉ để thêu. Bức tranh toát lên nội dung chứa chan xúc động của người mẹ trong ngục tù tối tăm gửi về người con gái bé bỏng ở đất liền. Phía xa là bình minh buổi sáng sau ngọn núi. Một con tàu đang neo đậu giữa biển khơi đầy khát vọng, sẵn sàng chở tù Côn Đảo trở về đất liền trong ngày toàn thắng; hình ảnh con gái bé bỏng đang mong đợi mẹ; trên đó ghi dòng chữ *"Thương nhớ gởi về con, kỷ niệm ngục tù Côn Đảo ngày 6.2.72"*...

Cầm bức tranh thêu, chị Hạnh rưng rưng nước mắt: "Tôi đã giữ bức thêu này 50 năm, nó trở thành kỷ vật vô giá và thiêng liêng đối với gia đình tôi. Mỗi lần nhìn tranh tôi lại nhớ má. Má tôi cả cuộc đời dành trọn cho cách mạng. 6 năm bị địch giam cầm ngoài ngục tù Côn Đảo là ngần ấy thời gian má kiên cường anh dũng. Má không còn, nhưng tinh thần đấu tranh cách mạng, sự thầm lặng hy sinh, chí khí người cộng sản, lẽ sống tận tụy vì dân vì nước luôn là tinh thần để tôi, chồng tôi và các con tôi học tập, noi theo".

Kỷ vật thứ hai chị Hạnh cho tôi xem là chiếc lá bàng khô có hình chị lúc còn bé. Chị kể, năm 1972, trong một buổi chiều bọn cai ngục đưa bà Mười Đào ra khỏi buồng giam số 9, lợi dụng sơ hở, bà đã lấy một chiếc lá bàng nhét vào người. Ngày hôm sau, bà dùng kim châm trên lá bàng thành hình đứa con con gái bé bỏng. Chiếc lá đặc biệt ấy được giấu kín trong gốc cây bàng trước cửa buồng giam, sau đó được chuyển về đất liền. "Lúc nhỏ tôi cũng chưa hiểu lắm. Ngày thống nhất đất nước, má con gặp nhau, má kể về chiếc lá bàng và những năm tháng bị giam cầm ở Côn Đảo, má con tôi ôm nhau khóc trong niềm vui. Sau này tôi mới hiểu, vì sao trong ngục tù tăm tối, má lại thêu những bức tranh đầy khát vọng", chị Hạnh xúc động sẻ chia.

Thời gian như mũi tên vụt qua, bụi thời gian có thể phủ mờ ký ức của những cựu tù Côn Đảo, nhưng chứng tích chiến tranh thì không thể phai mờ. Những cây bàng đại thụ nơi đây vẫn sừng sững giữa đất trời, như những cột mốc sống động ghi lại bao tháng năm máu lửa. Chúng không chỉ là minh chứng cho ý chí kiên cường, sự hy sinh thầm lặng của những chiến sĩ cách mạng, mà còn là biểu tượng của một thời oanh liệt không thể lãng quên.

50 năm trước, mỗi cây bàng như một người lính bất khuất. Hôm nay, sau nửa thế kỷ, chúng vẫn mang trên mình dấu tích oai hùng, hơi thở và dáng hình Tổ quốc. Bàng Côn Đảo đã vượt qua giới hạn của một loài cây - trở thành di sản linh thiêng của lịch sử dân tộc, là lời nhắc nhở thầm lặng mà sâu sắc về giá trị của độc lập, tự do và lòng yêu nước.■

TIN THỂ THAO

Đội tuyển Kickboxing dự Cup thế giới

Theo Quyết định số 180/QĐ-TDTTVN ngày 1.4.2025 của Cục Thể dục Thể thao Việt Nam, đội tuyển Kickboxing Việt Nam đã chính thức lên đường tham dự Cup Kickboxing thế giới lần I năm 2025, diễn ra từ ngày 7 - 12.4 tại Thái Lan. Đội do Trưởng đoàn Vũ Đức Thịnh, Chủ tịch Liên đoàn Kickboxing Việt Nam dẫn đầu.

13 võ sĩ dưới sự dẫn dắt của Trưởng đoàn và 3 HLV sẽ tranh tài ở 20 nội dung thi đấu. Đây là giải đấu tập trung các võ sĩ mạnh trên thế giới nên sẽ là cơ hội tốt cho các VĐV Việt Nam học hỏi, trau dồi kinh nghiệm. Giải có sự tham gia của 674 VĐV của 45 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới.

T.S

55 đội bóng dự Giải Bóng đá Nhi đồng toàn quốc

Giải Bóng đá Nhi đồng (U11) toàn quốc Cup Nestlé MILO 2025 do Báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi đồng phối hợp cùng Liên đoàn Bóng đá Việt Nam và Công ty TNHH Nesté tổ chức sẽ diễn ra từ ngày 2.6 - 6.8 với sự tham gia của 55 đội bóng nhi đồng đến từ 43 tỉnh, thành trên cả nước.

Vòng loại của giải được tổ chức tại 3 khu vực là Đắk Lắk, Hải Phòng và Bà Rịa - Vũng Tàu. Vòng chung kết với sự góp mặt của 16 đội bóng sẽ được tổ chức tại nhà thi đấu tỉnh Quảng Nam.

N.N

Nguyễn Thị Oanh giành chiến thắng tại Giải Marathon Phú Quốc 2025

Giải Marathon Phú Quốc 2025 vừa diễn ra với sự góp mặt của nhiều VĐV điền kinh hàng đầu Việt Nam. Ở nội dung marathon 42 km nam hệ chuyên nghiệp, Hoàng Nguyên Thanh tiếp tục khẳng định vị thế khi về đích đầu tiên với thời gian 2 giờ 38 phút 42 giây. Thành tích này chưa vượt qua kỷ lục quốc gia 2 giờ 18 phút 43 giây do chính anh thiết lập, nhưng vẫn cho thấy phong độ ổn định chỉ một tuần sau chức vô địch tại giải Tiền Phong Marathon 2025.

Tại nội dung bán marathon 21 km nữ, Nguyễn Thị Oanh cũng về nhất với thời gian 1 giờ 22 phút 28 giây. Đây là kết quả thấp hơn kỷ lục quốc gia 1 giờ 13 phút 22 giây mà cô đang nắm giữ, song vẫn thể hiện sự chuẩn bị tốt của nữ tuyển thủ trước các giải đấu quốc tế.

NAM PHƯƠNG

LPBANK V.LEAGUE 2024/2025:

Hấp dẫn cuộc đua "tam mã"

● **VÂN GIANG**

Trải qua 17 vòng đấu, cuộc đua vô địch của LPBank V.League năm nay hứa hẹn nhiều hấp dẫn với các ứng cử viên hàng đầu như Thép Xanh Nam Định, Hà Nội FC và Thể Công - Viettel. Ngoài ra còn là sự góp mặt của các đội bóng đang bám đuổi quyết liệt ở top dưới tạo nên cục diện khó đoán và đầy quyết liệt.

Cuộc đua của ba "ông lớn"

Trên bảng xếp hạng V.League sau 17 vòng đấu, Nam Định hiện được 34 điểm, tạm dẫn đầu với phong độ ấn tượng, thể hiện sự ổn định và khả năng tấn công mạnh mẽ, ghi được 30 bàn thắng và chỉ để lọt lưới 12 bàn. Thành công này đến từ sự kết hợp giữa hàng công sắc bén và hàng thủ chắc chắn. Trong khi đó Hà Nội FC với 30 điểm, đứng ở vị trí thứ hai. Đội bóng Thủ đô đã có 8 chiến thắng, 6 trận hòa và 3 trận thua. Họ ghi được 27 bàn thắng và để thủng lưới 15 bàn. Mặc dù có một số trận đấu không đạt kết quả như mong muốn, nhưng Hà Nội FC vẫn duy trì được vị thế trong cuộc đua vô địch. Còn Thể Công - Viettel hiện đứng thứ ba với 29 điểm. Thành tích của họ là 8 trận thắng, 5 trận hòa và 4 trận thua, ghi được 24 bàn thắng và để lọt lưới 17 bàn. Đội bóng này đã có những màn trình diễn ấn tượng, đặc biệt là trong các trận đấu quan trọng.

Như thế với khoảng cách điểm số không quá lớn giữa các đội, cuộc đua vô địch V.League 2024/2025 hứa hẹn sẽ còn nhiều kịch tính và bất ngờ trong những vòng đấu tiếp theo. Các đội bóng sẽ cần duy trì phong độ ổn định và tận dụng tốt cơ hội để giành lợi thế trong cuộc đua đến ngôi vương.

Hà Nội FC đang cho thấy sức mạnh của nhà cựu vương V.League

Hứa hẹn bất ngờ và kịch tính

Đó là so sánh về các thông số thành tích còn trên thực tế, Thể Công - Viettel đã có những màn trình diễn tích cực trên sân Cup quốc gia. Trong trận tứ kết vừa qua, đội bóng giành chiến thắng 2-0 trước HAGL, qua đó ghi tên mình vào vòng bán kết. Tuy nhiên, trên đấu trường V-League, phong độ của Thể Công - Viettel có phần không ổn định với một số trận hòa và thất bại, dẫn đến vị trí hiện tại xếp gần khu vực ứng cử viên vô địch nhưng chưa đủ sức "đi xa", nếu không cải thiện được hiệu suất tấn công. Ở 4 vòng đấu gần đây, họ có kết quả không tốt khi thua 2 trận trước các đối thủ trực tiếp như Công an Hà Nội (1-2) và Nam Định (0-2), đồng thời hòa đội bóng yếu Quảng Nam trên sân nhà ở trận gần nhất. Điểm mạnh của Thể Công - Viettel là hàng thủ ổn định, lối chơi chắc chắn, nhưng lại ít có đột biến và thiếu mũi nhọn xuất sắc ở hàng công. Các phương án nội như Nhâm Mạnh Dũng, Trần Danh Trung có một số thời điểm lóe sáng nhưng vẫn chưa có nhiều đóng góp. Trong khi đó, 2 tiền đạo người Brazil Amarildo và Pedro Henrique chơi chưa đạt yêu cầu khi mới chỉ có tổng cộng 7 bàn thắng sau 17 vòng đấu.

Với Hà Nội FC sau một hồi lận đận, giờ đã cho thấy sức mạnh của lối chơi tấn công sáng tạo dưới thời tân HLV Makoto Teguramori. Đội bóng này cũng có nhiều kết quả ấn tượng trong các lượt đấu vừa qua. Đó là chiến thắng đậm 3-0 trước HAGL ngay trên phố núi ở vòng 14. Vòng đấu tiếp theo, đội bóng thủ đô có chiến thắng 3-2 trước đội SHB Đà Nẵng. Vòng 16 là trận hòa 1-1 trước Hồng Lĩnh Hà Tĩnh và vòng 17 đội bóng đã có màn trình diễn ấn tượng với cú đúp của tiền đạo Daniel Passira trong chiến thắng 3-1 trước Thanh Hóa, giúp củng cố vị trí thứ 2 trong bảng xếp hạng.

Với khả năng liên tục tạo ra những pha bùng nổ từ hàng công nội, cùng sự góp mặt của các ngoại binh chất lượng, Hà Nội FC đang dần khẳng định bản sắc và cho thấy khả năng vượt qua những áp lực của cuộc đua vô địch. Đặc biệt đội bóng Thủ đô có sự hậu thuẫn lớn của bầu Hiển. Trong hầu hết các trận đấu của đội trên sân Hàng Đẫy, gia đình bầu Hiển đều có mặt và sẵn sàng chi đậm nếu đội giành chiến thắng. Với quyết tâm lớn muốn lấy lại ngôi vô địch cùng hậu phương vững chắc là bầu Hiển, vấn đề chỉ là đội bóng này có đủ "quyết tâm" để một lần nữa lên ngôi vô địch V.League hay không mà thôi.

Tất nhiên đối thủ lớn nhất của các đội bóng muốn tranh ngôi vô địch V.League năm nay chính là đội đương kim vô địch Thép Xanh Nam Định. Đội bóng này vẫn duy trì được sức mạnh ấn tượng khi giành chiến thắng 2-0 trước Hải Phòng nhờ cú đúp của tiền đạo Văn Toàn - người vừa trở lại sau chấn thương. Với 34 điểm sau vòng 17, Nam Định hiện đang dẫn đầu bảng xếp hạng. Sự ổn định trong hàng công, cùng với khả năng tích lũy điểm số liên tục qua 5 trận gần đây (11 điểm), cho thấy họ vẫn là ứng viên sáng giá nhất cho ngôi vô địch mùa giải này. Nếu họ duy trì được thể lực, phong độ cùng với kinh nghiệm và quyết tâm bảo vệ ngôi vô địch từ mùa giải trước, đội sẽ có sức mạnh vượt trội trong những trận cầu quyết định ngôi vô địch của mùa giải năm nay.

Còn Thể Công - Viettel, lại cần tìm cách tăng cường sức mạnh hàng công để cạnh tranh trực tiếp với Nam Định và Hà Nội FC. Nếu cải thiện khả năng tấn công, họ vẫn có tiềm năng lọt vào cuộc đua vô địch, nhất là khi khoảng cách điểm không quá lớn, trong khi V.League còn tới 9 vòng đua nữa mới hạ màn.

Tham chiếu trên bảng xếp hạng, ngoài 3 ứng cử viên sáng giá kể trên, cuộc đua vô địch V.League còn có thêm Đông Á Thanh Hóa hiện đang có 26 điểm, chỉ cách Thể Công - Viettel một trận thắng, hay Công an Hà Nội cũng là một đội bóng giàu tiềm lực, có nhiều ngôi sao, sẵn sàng ngáng chân bất cứ đội bóng tham vọng nào. Sau trận thắng Đà Nẵng 2-1 vào chiều 7.4, đội bóng ngành Công an đã được 25 điểm, vươn lên đứng thứ 5 trên bảng xếp hạng. Do còn tới 9 vòng đấu nữa, tất cả những diễn biến hấp dẫn vẫn còn ở phía trước, đội bóng nào giữ được sự tập trung, khát khao vô địch và đạt phong độ tốt sẽ có nhiều cơ hội trở thành nhà vô địch LPBank V.League năm nay. ■

Những ngày vui của bóng đá nữ TP.HCM

● **LÊ HOÀN**

Không lâu sau chiến tích vào bán kết "Cup C1 nữ châu Á" - Giải AFC Women's Champions League 2024/2025, CLB TP.HCM tiếp tục làm rạng danh bóng đá thành phố mang tên Bác khi lần thứ tư vô địch Giải bóng đá nữ Cup quốc gia 2025, vừa diễn ra tại Trung tâm Đào tạo Bóng đá trẻ Việt Nam (Hà Nội).

Vị thế trong nước

Sau khi để Than KSVN vô địch 2 năm liền (2023 và 2024), CLB nữ TP.HCM quyết tâm giành "ngôi hậu" Cup quốc gia 2025, sân chơi mà họ đã từng vô địch vào các năm 2020, 2021 và 2022 trong 6 lần tổ chức trước đó. Quyết tâm của đội bóng được dẫn dắt bởi HLV Đoàn Thị Kim Chi thể hiện rõ, khi họ mang ra Hà Nội lực lượng mạnh nhất vừa thi đấu thành công tại "Cup C1 nữ châu Á". Trong đó có dàn nội binh chất lượng với những Huỳnh Như, Chương Thị Kiều, K'Thủa, Thùy Trang, Bảo Châu, Thu Em… cùng 2 cầu thủ Việt kiều là Chelsea Liên Lê và Ashley Trâm Anh.

Cô trò HLV Kim Chi không gặp nhiều khó khăn để giành ngôi nhất bảng đấu có sự góp mặt của Thái Nguyên T&T và Sơn La. Đỉnh cao trong màn trình diễn tại giải của các cô gái TP.HCM là chiến thắng "5 sao" trước ĐKVĐ Than KSVN ở bán kết. Dù gặp rất nhiều khó khăn trước Thái Nguyên T&T ở chung kết do thiếu vắng 2 cầu thủ Việt kiều, nhưng với bản lĩnh của đội bóng nữ số 1 Việt Nam, CLB TP.HCM đã có chiến thắng tối thiểu để giành "ngôi hậu" lần thứ tư tại giải. Đại diện đến từ thành phố mang tên Bác tiếp tục khẳng định vị thế là đội bóng giàu thành tích nhất ở 2 sân chơi quốc nội hàng đầu của bóng đá nữ Việt Nam là Cup Quốc gia (4 lần vô địch) và giải VĐQG (13 lần vô địch).

HLV Kim Chi đánh giá về màn thể hiện của các học trò tại giải: "Năm nay, các đội đều có lực lượng tốt và thi đấu quyết tâm. Nhưng tôi ghi nhận sự cố gắng rất lớn của các em, đặc biệt là 2 trận bán kết và chung kết. Các cầu thủ trẻ đã có nhiều tiến bộ bên cạnh những trụ cột luôn chơi ổn định và kinh nghiệm. Danh hiệu này sẽ là động lực để toàn đội chuẩn bị cho những mục tiêu tiếp theo, đó là bán kết giải châu Á vào tháng 5 và giải VĐQG vào tháng 7".

Hướng đến đấu trường châu lục

Chỉ chưa đầy nửa tháng trước đó, CLB TP.HCM đã tạo nên chiến tích cho bóng đá nước nhà khi lọt vào bán kết Giải AFC Women's Champions League 2024/2025. Dù để cho CLB Abu Dhabi Country Club đến từ UAE dẫn trước 3-0 trong hiệp 1, rồi 4-2 ở giữa hiệp 2 nhưng Huỳnh Như cùng các đồng đội đã xuất sắc lội ngược dòng 5-4. Đây có thể xem là chiến thắng giàu cảm xúc và ngoạn mục nhất trong lịch sử của một CLB Việt Nam tại đấu trường châu lục.

Nhưng tham vọng của đội bóng sẽ không dừng lại ở bán kết mà còn hơn thế nữa. Chức vô địch Cup Quốc gia 2025 sẽ là "bàn đạp" tinh thần để cô trò HLV Kim Chi hướng đến những mục tiêu lớn hơn tại đấu trường châu Á. Ngoài dàn nội binh, CLB TP.HCM tiếp tục sẽ nhận được sự phục vụ của 2 ngoại binh đến từ Mỹ là tiền đạo Sabrina Marie Cabrera và trung vệ Aubrey Goodwill, những người đã cùng đội thi đấu trận tứ kết với CLB Abu Dhabi Country Club. Cùng với đó, bộ đôi cầu thủ Việt kiều là Chelsea Liên Lê và Ashley Trâm Anh sau khi thu xếp việc cá nhân ở Mỹ cũng sẽ trở về hội quân cùng đội vào tháng 5 này. Đặc biệt, CLB TP.HCM đã cho thấy tham vọng lớn khi vừa nổ 2 "bom tấn" mang tên Maria Khan - tiền vệ đội trưởng của đội tuyển bóng đá nữ Pakistan và tiền vệ người Nhật Bản gốc Mỹ - Sakura Yoshida.

Maria là nữ cầu thủ đầu tiên của bóng đá Pakistan được thi đấu cho một CLB của Saudi Arabia - Eastern Flames FC vào tháng 8.2023, sau đó là CLB Wapda của UAE. Đáng chú ý, Maria Khan từng thi đấu ở vị trí thủ môn cho CLB Denver Pioneers của Mỹ vào năm 2009 sau đó mới chuyển sang vị trí tiền vệ. Trình độ và vai trò của Maria ở tuyển Pakistan được ví như Huỳnh Như tại Việt Nam. Trong khi đó, Sakura Yoshida trưởng thành từ bóng đá học đường Mỹ. Cô từng thi đấu cho Chifure AS Elfen Saitama tại giải hạng nhất Nhật Bản và từng được triệu tập vào đội U20 Mỹ tham dự giải La Manga 2019 ở Tây Ban Nha. Đây được xem là những sự bổ sung chất lượng giúp CLB TP.HCM hướng đến chuyến làm khách ở trận bán kết vào ngày 21.5 với CLB Wuhan Jiangda Women's - đội bóng được ví von là "đội tuyển nữ Trung Quốc thu nhỏ".

Sau chức vô địch Cup Quốc gia 2025, CLB TP.HCM sẽ bắt tay ngay vào việc chuẩn bị cho trận bán kết "Cup C1 nữ châu Á". Theo HLV Kim Chi, điều quan trọng nhất lúc này là các nội binh sẽ phải tiếp tục tập luyện, duy trì phong độ, trong khi các ngoại binh nỗ lực để có sự hòa nhập và thích nghi tốt. Nếu làm được điều đó, CLB TP.HCM sẽ duy trì được sự ổn định và chắc chắn của bộ khung, sẵn sàng cho các phương án để hướng đến chuyến làm khách "lành ít dữ nhiều" tới đây.■

Sau chức vô địch Cup Quốc gia 2025, CLB TP.HCM sẽ tạo sự chuẩn bị tốt nhất cho trận bán kết "Cup C1 châu Á"

TIN **THỂ THAO**

Cờ vua tìm thêm suất dự World Cup

Các kỳ thủ Việt Nam sẽ có thêm cơ hội tham dự World Cup cờ vua 2025 khi thi đấu tại Giải cờ vua châu Á nhóm 3.3 được tổ chức tại Mông Cổ từ ngày 23.4 đến ngày 1.5. Đây là giải để kỳ thủ của các quốc gia thuộc khu vực 3.3. thi đấu, nhằm tranh 1 suất nữ và 2 suất nam dự World Cup 2025. Dự kiến, cờ vua Việt Nam sẽ có sự góp mặt của các kỳ thủ: Đầu Khương Duy, Trần Tuấn Minh, Nguyễn Đức Hòa, Nguyễn Thanh Thủy Tiên và Lương Hoàng Tú Linh.

Hiện tại, cờ vua Việt Nam đã có 2 suất dự World Cup 2025 nhờ thành tích thi đấu tại giải đồng đội thế giới - Olympiad 2024 (đứng hạng 23 thế giới) và 1 suất chính thức của Lê Quang Liêm. Một trong hai suất tại Olympiad 2024 đã trao cho nữ kỳ thủ Phạm Lê Thảo Nguyên, suất còn lại sẽ trao cho một kỳ thủ nam.

L.H

Giải Triathlon VĐQG

Các VĐV ba môn phối hợp (Triathlon) sẽ thi đấu giải VĐQG từ ngày 12 - 14.4 tại Tam Chúc (Hà Nam). Giải quy tụ hơn 100 VĐV thi đấu các nội dung: Triathlon sprint nam, triathlon sprint nữ, duathlon sprint nam, duathlon sprint nữ, aquathlon sprint nam, aquathlon sprint nữ, tiếp sức 3 nam, tiếp sức 3 nữ và tiếp sức hỗn hợp. Liên đoàn Triathlon Việt Nam cho biết, ngoài các nội dung dành cho VĐV trong nước, giải sẽ tổ chức kết hợp giải quốc tế World Triathlon Development Regional Cup 2025, quy tụ 45 VĐV của các quốc gia: Malaysia, Singapore, Bahrain, Ấn Độ, Indonesia, Philippines, Jordan. Bên cạnh đó, giải còn đưa thêm nội dung dành cho các VĐV trẻ.

Do các nội dung được tổ chức tại giải VĐQG năm nay có trong chương trình thi đấu của SEA Games 33, nên thành tích thi đấu của VĐV sẽ là cơ sở để tuyển chọn lực lượng tham dự Đại hội vào cuối năm.

V.H

Jujitsu có suất dự World Games 2025

Thông tin từ bộ môn Jujitsu Cục TDTT Việt Nam cho biết, võ sĩ Nguyễn Thị Minh Vượng (nội dung fighting nữ hạng 57 kg) đã giành suất tham dự World Games 2025 - kỳ đại hội thế giới dành cho các môn thi không nằm trong chương trình thi đấu của Olympic, sẽ diễn ra từ ngày 7 - 17.8 tại Thành Đô (Trung Quốc). Đây là lần đầu tiên Jujitsu có suất tham dự đấu trường này. Minh Vượng là VĐV có triển vọng của Jujitsu nữ Việt Nam từng giành 1 HCV giải vô địch Jujitsu bãi biển thế giới 2024 và 1 HCV nhóm tuổi U21 tại giải Fujitsu vô địch trẻ châu Á 2024.

Hiện tại, thể thao Việt Nam đã có các suất chính thức dự World Games 2025 từ các môn võ là Muay, Kickboxing, Wushu và Jujitsu. Lần gần nhất thể thao Việt Nam tham dự World Games vào năm 2022, đoàn giành được 2 HCV với kết quả thi đấu của Dương Thúy Vi (Wushu) và Nguyễn Trần Duy Nhất (Muay).

H.L

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Dịch vụ "chân robot" hút khách leo núi Thái Sơn

● ĐÔNG MAI

Giới chức du lịch ở tỉnh Sơn Đông (Trung Quốc) đã có giải pháp hiệu quả hỗ trợ những đôi chân khi chinh phục đỉnh núi Thái Sơn, với một "bộ xương AI" gắn ngoài chân.

Dù vẫn còn một số nhược điểm, bộ xương trợ lực vẫn là một sản phẩm hữu ích đối với người cao tuổi, trẻ em và những người gặp khó khăn trong việc di chuyển Ảnh: XINHUA

Nằm sừng sững ở độ cao hơn 1.500m, với hơn 7.000 bậc thang dốc đứng, Thái Sơn từ lâu đã nổi tiếng là một trong những ngọn núi thử thách thể lực bậc nhất đối với những ai muốn chinh phục đỉnh cao. Những đoạn video trên Douyin (phiên bản TikTok của Trung Quốc) cho thấy ngay cả những người leo núi dày dạn nhất cũng run rẩy, khuỵu gối hoặc thậm chí phải bò bằng cả tay lúc xuống dốc sau khi cố gắng lên tới đỉnh. Một số du khách chọn cách thuê "bạn đồng hành leo núi" để hỗ trợ.

Gần đây, các quan chức du lịch tại tỉnh Sơn Đông đã đưa ra một giải pháp sáng tạo hơn đó là chân robot - hay còn gọi là xương robot gắn ngoài. Những đôi chân robot này được tích hợp công nghệ AI vừa được sử dụng tại núi Thái Sơn. Nó được thiết kế để quấn quanh eo và đùi của người dùng và chỉ nặng 1,8 kg. Với mức phí từ 60 - 80 nhân dân tệ (8 - 11 USD) cho mỗi lần sử dụng và đang trở thành dịch vụ hút khách tại điểm du lịch này.

Chân robot này được Tập đoàn Du lịch Văn hóa Thái Sơn và Kenqing Technology, một công ty công nghệ có trụ sở tại Thâm Quyến phát triển. Chân robot được hỗ trợ bởi các thuật toán AI, có thể cảm nhận chuyển động của người dùng và cung cấp hỗ trợ đồng bộ để giảm bớt gánh nặng cho đôi chân. Mỗi bộ chân robot chạy bằng hai cục pin, có thể dùng trong khoảng 5 giờ. "Tôi cảm thấy như có ai đó đang kéo tôi lên dốc", Li Chengde, một du khách 68 tuổi đến từ thủ phủ Tế Nam, nói với Tân Hoa xã sau khi thử thiết bị này. "Nó có thể giúp nhiều người leo núi và tận hưởng cảnh quan của núi Thái Sơn mà không quá vất vả", ông Wang Houzhe, Phó Bí thư Đảng ủy Tập đoàn Du lịch Văn hóa Taishan nói với truyền thông Trung Quốc.

Jacky, một nhà sáng tạo nội dung ở Sơn Đông, đã thử nghiệm thiết bị này và trong nửa giờ, người đàn ông 29 tuổi này đã vượt qua hàng trăm bậc thang. Mặc dù lặp lại phản hồi tích cực chung như nhiều người khác, nhưng cho rằng thiết bị vẫn cần được cải thiện. "Trải nghiệm chắc chắn dễ dàng hơn. Nhưng sau khi tháo nó ra, tôi cảm thấy hơi vụng về khi tự đi", anh nói. Jacky cho biết, anh cảm thấy mình như một "con rối" khi máy móc làm mọi việc nhưng khi đã quen với việc không phải gắng sức, anh thấy "thực sự mệt mỏi" sau khi tháo "bộ xương" và tự mình leo núi. Anh nói thêm rằng anh cũng thấy thiết bị này bất tiện khi cần đi vệ sinh hoặc buộc lại dây giày. Để đeo thiết bị này vào hoặc tháo ra đều cần có người hỗ trợ. Nếu khi đang đeo mà ngồi xổm thì có thể làm đứt dây đai. Jacky cũng nhận xét rằng pin của thiết bị cần được cải tiến để hoạt động được lâu hơn. Mặc dù có một vài trục trặc, Jacky coi "bộ xương robot" này là một "sản phẩm tốt" và là "món quà thực sự" cho người già, trẻ em và du khách khuyết tật.

Đáp lại các phản hồi của người dùng, ông Wang đại diện Tập đoàn Du lịch Văn hóa Taishan cho biết, các nhà tổ chức dịch vụ sẽ kéo dài thời lượng pin và thiết lập các điểm thay pin dọc theo các tuyến đường mòn đi bộ đường dài để phục vụ nhu cầu du khách.

"Xương robot" hiện đang trong giai đoạn thử nghiệm. Ngoài việc giúp leo núi dễ dàng hơn nhiều, nhưng thiết bị hỗ trợ đi bộ này đã làm dấy lên các cuộc thảo luận trực tuyến về ứng dụng rộng rãi hơn của chúng ở một quốc gia đang phải vật lộn với tình trạng dân số già hóa nhanh chóng. Năm ngoái, có tới 22% dân số Trung Quốc trên 60 tuổi và con số đó dự kiến sẽ tăng lên 30% vào năm 2035, với số người cao tuổi vượt quá 400 triệu người, theo Cục Thống kê Quốc gia Trung Quốc.

Kenqing Technology, đơn vị đồng phát triển "xương robot", được thành lập vào năm 2015, đang để mắt đến thị trường chăm sóc người cao tuổi rộng lớn này. Công ty đã tung ra một "bộ xương gắn ngoài" được thiết kế riêng cho người dùng cao tuổi, nặng 2,4 kg và có giá 17.000 nhân dân tệ (2.334 USD) trên trang thương mại điện tử khổng lồ Taobao của Trung Quốc.

Để khai thác hoàn toàn tiềm năng của robot chăm sóc người cao tuổi, những người trong ngành nói với Tân Hoa Xã rằng cần có sự hỗ trợ chính sách mạnh mẽ hơn để mở rộng quy mô sản xuất trong khi vẫn giữ giá cả phải chăng cho tất cả mọi người. ■

GÓC BÌNH LUẬN

Bolivia "vật lộn" trong cơn bão lạm phát

● LƯƠNG SAN

Bolivia, quốc gia giàu tài nguyên thiên nhiên, từng được xem là "kho báu khí đốt" của Nam Mỹ, đang đối mặt với làn sóng lạm phát dữ dội nhất trong gần 20 năm qua. Từ các khu chợ vùng cao nguyên La Paz đến những trạm xăng dài dằng dặc người chờ đợi, một thực tế u ám đang bao trùm: Mọi thứ đều đang quá đắt đỏ!

Giá cả leo thang từng ngày khiến người dân Bolivia buộc phải siết chặt chi tiêu, "thắt lưng buộc bụng" để tồn tại giữa cơn khủng hoảng nhiên liệu và sự cạn kiệt của nguồn dự trữ ngoại tệ. Một quốc gia từng xuất khẩu khí đốt và ngũ cốc, nay lại phải nhập khẩu nhiên liệu với giá cao ngất - điều trớ trêu đã làm tăng mạnh chi phí sản xuất nông nghiệp và đẩy giá lương thực lên tới "trời xanh".

Theo nhà kinh tế Jose Luis Evia tại La Paz, lạm phát thực phẩm đã chạm ngưỡng 17%, nhưng nhiều mặt hàng thiết yếu còn tăng gấp nhiều lần: Gạo tăng 58%, thịt 30%, cá hơn 40%... chỉ trong vòng một năm. Người dân xếp hàng dài để mua xăng trong tuyệt vọng, các doanh nghiệp nhỏ và nông dân thì chật vật tồn tại. Nhiều tiếng nói kêu gọi chính phủ dỡ bỏ kiểm soát giá và tăng trợ cấp để kích thích sản xuất, dù điều đó có thể đồng nghĩa với giá cả tăng thêm.

Cuộc khủng hoảng kinh tế hiện tại được đánh giá là tồi tệ nhất kể từ khủng hoảng tài chính toàn cầu, khi sản lượng và xuất khẩu đình trệ làm cạn kiệt nguồn ngoại tệ - vốn là "huyết mạch" của nền kinh tế Bolivia. Điều này không chỉ ảnh hưởng tới hoạt động nhập khẩu mà còn làm lung lay nền tảng hỗ trợ giá nhiên liệu - chính sách từng giúp quốc gia này duy trì mức sống ổn định suốt nhiều năm.

Trong bối cảnh đó, chính quyền của Tổng thống Luis Arce đang phải chịu áp lực lớn, không chỉ từ các cuộc biểu tình, mà còn từ những bữa cơm thiếu thốn của người dân nghèo. Khi cuộc tổng tuyển cử vào tháng 8 đang đến gần, niềm tin vào chính phủ đang bị thử thách khốc liệt. Liệu chính quyền có tìm ra lối thoát cho nền kinh tế đang oằn mình trước sóng gió? ■

Gần 500 trường hợp mắc bệnh sởi ở Texas

Sở Y tế tiểu bang Texas (Mỹ) cho biết, căn bệnh sởi bùng phát đã khiến gần 500 trường hợp mắc bệnh và đã lan rộng ra 22 tiểu bang. Một bệnh nhân trẻ đã tử vong tại bệnh viện do suy phổi bởi bệnh sởi và trong độ tuổi đi học chưa được tiêm vắc xin và không có bệnh lý nền. Đây là trường hợp tử vong thứ hai ở trẻ em tại Texas kể từ khi dịch sởi bùng phát vào cuối tháng 1 tại quận Gaines, nơi tỷ lệ tiêm chủng chỉ khoảng 82%, thấp hơn mức 95% được coi là có khả năng bảo vệ đối với những người không thể tiêm chủng.

Bộ trưởng Bộ Y tế và Dịch vụ Nhân sinh Robert F. Kennedy Jr tuyên bố rằng: "Việc tiêm chủng là biện pháp bảo vệ tốt nhất chống lại bệnh sởi. Cách hiệu quả nhất để ngăn ngừa sự lây lan của bệnh sởi là tiêm vắc xin MMR".

K.HÂN